

ProCredit Bank

 Част от
ПроКредит Груп

Консолидиран Годишен Финансов Отчет 2013

www.procreditbank.bg

КПМГ България ООД
бул. "България" № 45/А
София 1404
България

Телефон +359 (2) 9697 300
Факс +359 (2) 9805 340
Ел. поща bg-office@kpmg.com
Интернет www.kpmg.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния акционер на
ПроКредит Банк (България) ЕАД

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на ПроКредит Банк (България) ЕАД ("Банката"), включващ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 година, консолидираните отчети за печалбата или загубата, всеобхватния доход, за промените в собствения капитал и за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, и бележки, включващи обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на консолидиран финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури, с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне в консолидирания финансов отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства са подходящи и достатъчни за формирането на база за изразяване на нашето одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, консолидираният финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Банката към 31 декември 2013 година, както и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и за консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз.

Доклад по други правни и надзорни изисквания

Годишен доклад за дейността на Банката изготвен съгласно изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние докладваме, че историческата финансова информация, представена в годишния консолидиран доклад за дейността на Банката, изготвен от ръководството съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на консолидираната финансова информация, която се съдържа в одитирания консолидиран годишен финансов отчет на Банката към и за годината завършваща на 31 декември 2013 година. Отговорността за изготвянето на годишния консолидиран доклад за дейността, който е одобрен от Управителния съвет на Банката на 4 април 2014 година, се носи от ръководството на Банката.

Добрина Калоянова
Управител

КПМГ България ООД

София, 4 април 2014 година

Красимир Хаджидинов
Регистриран одитор

Консолидиран отчет за доходите

(всички суми са в хиляди лева)

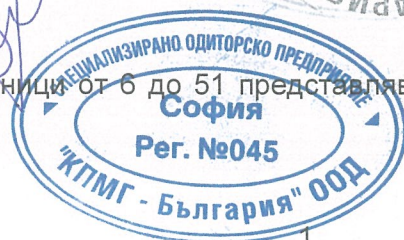
	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2013	2012
Приходи от лихви	6	103,709	110,855
Разходи за лихви	6	(31,315)	(35,957)
Нетен доход от лихви		72,394	74,898
Разходи за обезценка на финансови активи	7	(4,993)	(13,387)
Нетен доход от лихви след разходи за обезценка		67,401	61,511
Приходи от такси и комисиони	8	21,085	22,546
Разходи за такси и комисиони	8	(1,897)	(1,280)
Нетен доход от такси и комисиони		19,188	21,266
Нетен доход от търговски операции	9	4,268	4,458
Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	10	(432)	(174)
Други приходи от дейността	11	127	739
Приходи от дейността		90,552	87,800
Разходи за персонала	12	(27,252)	(29,797)
Други разходи за дейността	13	(39,279)	(37,040)
Разходи за дейността		(66,531)	(66,837)
Печалба преди данъчно облагане		24,021	20,963
Разходи за данъци	14	(2,342)	(2,071)
Печалба за годината		21,679	18,892
Печалба, отнасяща се към:			
Собствениците на Групата		21,679	18,892
Миноритарното участие		-	-
Печалба за годината		21,679	18,892

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
04 април 2014

КПМГ България ООД
Добринка Калоянова
Управител

Приложенията на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

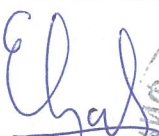
Красимир Хаджидинов
Регистриран одитор

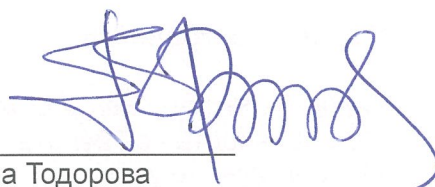
Консолидиран отчет за всеобхватния доход

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2013	2012
Печалба за годината, преизчислена за 2012 г.	2д	21,679	18,892
Друг всеобхватен доход			
Позиции, които няма да бъдат признати в отчета за доходите			
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци		45	20
Позиции, които могат да бъдат признати в отчета за доходите			
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба		(247)	16
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		(202)	36
Общо всеобхватен доход за годината		21,477	18,928
Общо всеобхватен доход, отнасящ се към:			
Собствениците на Групата		21,477	18,928
Миноритарното участие		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		21,477	18,928

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

 Емилия Царева
 Изпълнителен директор и
 Член на Управителния съвет
 04 април 2014

 Румяна Тодорова
 Изпълнителен директор и
 Член на Управителния съвет

КПМГ България ООД

Добрина Калоянова

Управител

Приложенията на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Красимир Хаджидинов

Регистриран одитор

Консолидиран отчет за финансовото състояние

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Към 31 декември	
		2013	2012
АКТИВИ			
Парични средства и наличности по сметки в БНБ	15	155,490	188,064
Вземания от банки	16	89,224	40,426
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	17	-	23,414
Финансови активи на разположение за продажба	18	29,230	872
Кредити и вземания от клиенти	19	1,019,497	1,013,035
Дълготрайни активи	20	48,916	50,706
Отсрочени данъчни активи	21	457	119
Други активи	22	29,973	29,041
Общо активи		1,372,787	1,345,677
ПАСИВИ			
Привлечени средства от банки	23	69,529	41,740
Привлечени средства от клиенти	24	896,451	907,214
Привлечени средства от институции	25	169,910	160,302
Подчинен срочен дълг	26	8,128	8,118
Капиталови (хибридни) инструменти	27	50,467	64,747
Текущи данъчни пасиви		72	1,204
Отсрочени данъчни пасиви	21	769	640
Други пасиви	28	6,174	5,057
Общо пасиви		1,201,500	1,189,022
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал и премиен резерв	29	129,351	116,638
Неразпределена печалба и резерви	30	41,936	40,017
Общо собствен капитал		171,287	156,655
Общо собствен капитал и пасиви		1,372,787	1,345,677

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
04 април 2014

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

КПМГ България ООД

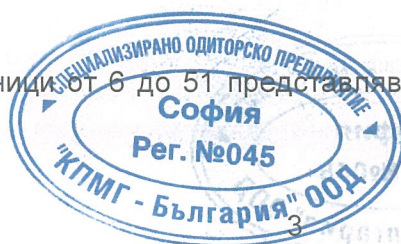
Добринка Калоянова

Красимир Хаджидинов

Управител

Регистриран одитор

Приложенията на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

(всички суми са в хиляди лева)

	Акцио- нерен капитал	Премиен резерв	Законови и други резерви	Неразпре- делена печалба	Преоце- нъчен резерв	Общо
Салдо към 1 януари 2012 г.	113,142	3,496	10,485	10,604	-	137,727
Всеобхватен доход за периода						
Печалба за годината, преизчислена	-	-	-	18,892	-	18,892
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	16	16
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци (прил. 2д)	-	-	20	-	-	20
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	20	18,892	16	18,928
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал						
Вноски от, и разпределения към акционери						
Изплатени дивиденди	-	-	-	-	-	-
Трансфер от законови резерви	-	-	(23)	23	-	-
Увеличение на акционерния капитал	-	-	-	-	-	-
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	-	-	(23)	23	-	-
Салдо към 31 декември 2012 г.	113,142	3,496	10,482	29,519	16	156,655
Всеобхватен доход за периода						
Печалба за годината	-	-	-	21,679	-	21,679
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба	-	-	-	-	(247)	(247)
Преоценки на доходи след напускане, нетно от данъци (прил. 2д)	-	-	45	-	-	45
Общо всеобхватен доход за периода	-	-	45	21,679	(247)	21,477
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал						
Вноски от, и разпределения към акционери						
Изплатени дивиденди	-	-	-	(19,558)	-	(19,558)
Трансфер към законови резерви	-	-	5	(5)	-	-
Увеличение на акционерния капитал	12,713	-	-	-	-	12,713
Общо сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	12,713	-	5	(19,563)	-	(6,845)
Салдо към 31 декември 2013 г.	125,855	3,496	10,532	31,635	(231)	171,287

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

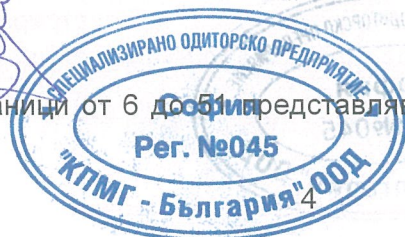
Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
04 април 2014

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

КПМГ България ООД
Добринка Калоянова
Управител

Красимир Хаджидинов
Регистриран одитор

Приложенията на страници от 6 до 51 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет.

Консолидиран отчет за паричните потоци

(всички суми са в хиляди лева)

	Прил.	Годината приключила на 31 декември	
		2013	2012
Парични потоци от основна дейност			
Печалба за годината, преизчислена за 2012 г.		21,679	18,892
Корекции за:			
Разходи за обезценка на кредити	7, 19	4,993	13,387
Нетни загуби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	10	432	174
Амортизация	13	5,558	5,566
Нетни нереализирани печалби от валутна преоценка	9	(42)	(1)
Нетен доход от лихви	6	(72,394)	(74,898)
Разходи за данъци	14	2,342	2,071
Промяна в оперативните активи и пасиви			
Промяна на минималните задължителни резерви в БНБ		159	(3,743)
Промяна на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		21,473	1,396
Промяна на кредити и аванси на клиенти		(12,991)	(32,427)
Промяна на други активи		(1,056)	(2,623)
Промяна на привлечените средства от други банки		27,591	2,633
Промяна на привлечените средства от клиенти		(10,051)	48,899
Промяна на други пасиви		1,117	1,008
Получени лихви		106,000	112,370
Платени лихви		(32,156)	(36,060)
Платени данъци		(3,514)	(1,096)
Нетен паричен поток от основна дейност		59,140	55,548
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобити инвестиции		(28,659)	(73)
Постъпления от продажба на инвестиции		73	-
Придобити дълготрайни активи		(3,768)	(3,954)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(32,354)	(4,027)
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от други привлечени средства		48,644	47,779
Плащания на други привлечени средства		(52,202)	(50,780)
Увеличение на акционерния капитал		12,713	-
Изплатени дивиденди		(19,558)	-
Нетен паричен поток от финансова дейност		(10,403)	(3,001)
Нетно увеличение на паричните средства и еквиваленти		16,383	48,520
Парични средства и еквиваленти в началото на периода		150,784	102,264
Парични средства и еквиваленти в края на периода	15	167,167	150,784

Финансовият отчет, представен на страници от 1 до 51, е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
04 април 2014

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

КПМГ България ООД
Добринка Калоянова
Управител

Красимир Хаджидинов
Регистриран одитор

Приложенията на страници от 52 до 54 представляват неразделна част от този годишен финансов отчет

1 Отчетно дружество

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е основана на 6 юни 2001 г. в резултат на учредителното събрание, проведено от акционерите, а именно Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“), Международната финансова корпорация („IFC“), ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА („ПроКредит Холдинг“), Дойче Инвестиционс-унд Енвicklунгсгезелшафт ГмбХ („DEG“) и Комерцбанк АГ. Банката е регистрирана като българско акционерно дружество на 28 септември 2001 г. в Софийски градски съд. През 2004 към Банката се присъедини нов акционер - Интернационале Проект Консулт ГмбХ („IPC“). През 2005 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 38.84% от капитала на Банката, като делът му се увеличи до 59.13%. ПроКредит Холдинг придоби акциите на IFC и DEG. Двете финансови институции остават акционери (DEG чрез Кредитанцалт фюр Вийдерауфбау („KfW“)) и продължават да имат силно присъствие в ПроКредит Холдинг. През 2007 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 1.45% от капитала на Банката, представляващи акциите на IPC, като делът му се увеличи до 60.58%. IPC остава акционер и продължава да има силно присъствие в ПроКредит Холдинг. През 2008 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 19.71% от капитала на Банката като закупи акциите на EBRD, като делът му се увеличи до 80.29% от регистрирания капитал на Банката. Вследствие на увеличението на акционерния капитал през 2011 г. в размер на 3,621 хил. лева, делът на ПроКредит Холдинг в капитала на Банката достигна 80.90%, като Комерцбанк притежава оставащите 19.10% от капитала. През 2012 г., ПроКредит Холдинг придоби останалите 19.10% от капитала, държани до момента от Комерцбанк и стана едноличен собственик на капитала на Банката.

Банката има две дъщерни дружества, които са изцяло притежавани от нея – ПроЛийз (България) ЕАД компания с основен предмет на дейност предоставяне на финансов лизинг и ПроКредит Пропъртийз ЕАД (общо определени като „Групата“). Заедно с Банката, ПроКредит Пропъртийз ЕАД е съсобственик на централния офис на Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД. Банката също така е част от международна група от финансови институции, която се притежава от ПроКредит Холдинг. ПроКредит Холдинг е компанията-майка и упражнява контрол върху дейността на групата от ПроКредит банки („Групата на ПроКредит“).

Групата се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от петима членове към 31 декември 2013 г., избирани за период от три години.

ПроКредит Банк е ориентирана към развитие банка, която предлага пълен набор от услуги, като цели да бъде основна банка на обслужване за бизнес клиенти и физически лица. Бизнес клиентите, на които Банката предлага услуги, са дружества, земеделски производители и самонаети лица. Те се категоризират като много малки, малки и средни предприятия в зависимост от своя бизнес потенциал. Клиентите физически лица са редовни получатели на доход (от заплата, пенсия или др.), учащи и собственици на бизнес. Банката се стреми да придобива подробни познания за своите клиенти и да прилага индивидуален подход и стратегия за обслужване на всеки отделен клиент, които се базират на профила на клиента. Стратегически фокус на Банката са производствените дружества, земеделските производители, както и финансирането на проекти, свързани с енергийна ефективност и опазване на околната среда. Автоматизацията и увеличаване използването на услуги през високотехнологични канали на обслужване е друг фокус на ПроКредит Банк, тъй като това подобрява ефективността и предоставя повече възможности за активна комуникация с клиентите. Бизнес моделът на ПроКредит Банк доказва своята гъвкавост и устойчивост през годините на икономическия застой, като рентабилността на Банката под формата на възвращаемост на собствения капитал е една от най-високите в българската банкова система през 2012 г. и 2013 г.

2 База за изготвяне

а Съответствие с Международните стандарти за финансови отчети

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети ("МСФО"), както са утвърдени в Европейския съюз („ЕС"). Финансовият отчет е изготвен на консолидирана база, в съответствие със Закона за счетоводството. Консолидираният финансов отчет е одобрен от ръководството на 28 март 2014 г. Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена, като изключения представляват деривативните финансови инструменти, финансовите активи и пасиви, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата и финансовите активи на разположение за продажба, които се отчитат по справедлива стойност. Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква използването на надеждни оценки и предположения, които влияят върху стойностите на балансовите активи и пасиви и оповестяването на задбалансови активи и пасиви, както и приходите и разходите към датата на финансовия отчет. Ръководството следва да направи определени преценки в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи висока степен на преценка, както и сферите, в които предположенията и оценките са значителни за финансовите отчети, са оповестени в прил. 2г. Финансовият отчет е представен в български лева, което е и функционалната валута на Групата.

б База на оценка

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база амортизирана стойност, освен ако МСФО не изискват представяне по справедлива стойност. Финансови инструменти, които текущо се оценяват по справедлива стойност за счетоводни цели, включват тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, както и тези, класифицирани като на разположение за продажба. В счетоводните политики, представени по-долу, са включени детайли относно прилаганите методи за оценка.

в Консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на ПроКредит Банк (България) АД и дъщерните ѝ дружества към 31 декември 2013 г. Дъщерни дружества са тези дружества, които се контролират от Групата т.е., в които Групата определя финансовата и оперативна политика. Всички дъщерни дружества са изцяло консолидирани. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която контролът се прехвърля на Групата. Групата има две изцяло притежавани дъщерни дружества – ПроЛийз (България) ЕАД и ПроКредит Пропъртийз ЕАД. Вътрешнофирмените операции, салда и нереализирани печалби и загуби от операции между Банката и дъщерните дружества са елиминирани. При необходимост счетоводната политика на дъщерното дружество се променя с цел да се постигне съответствие с политиката, приета от Групата. За придобивания на дъщерни дружества се прилага методът на придобиването. Репутацията представлява разликата между цената на придобиване над дела на Групата и нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания. Когато разликата е отрицателна (отрицателна репутация), тя се признава директно в печалбата или загубата.

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки

Групата прави приблизителни оценки и предположения, които влияят на отчетените стойности на активите и пасивите в съответствие с МСФО. Оценките и предположенията се определят систематично и се базират на историческия опит и други фактори, които включват и очакванията за бъдещи събития, които се приемат за вероятни при определени обстоятелства.

2 База за изготвяне (продължение)

г Прилагане на приблизителни оценки и преценки (продължение)

Загуби от обезценка на кредити и други вземания

Групата оценява своя кредитен портфейл поне веднъж месечно, за да определи наличието на обезценка. При определяне на това дали загубата от обезценка трябва да се отрази в отчета за доходите, Групата прави преценка дали са налице обективни доказателства, че съществува оценимо намаление на бъдещите парични потоци, които произтичат от портфейл от кредити, преди намалението да бъде идентифицирано с конкретен кредит от този портфейл. Подобни обективни доказателства включват данни, че платежоспособността на кредитополучателите от определена група се е влошила или, че е налице връзка между условията в националната или местната икономика с неизпълнението на задължения в група от кредитополучатели. Ръководството, при планиране на бъдещите парични потоци, използва оценки, които са основани на историческите загуби, които са свързани с активи, чиито характеристики за кредитен риск са сходни с тези, които са включени в портфейла. Методологията и предположенията, които се използват за оценка, както на размера, така и на периода на бъдещите парични потоци, подлежат на регулярен преглед, за да се редуцира всяка разлика между оценката на загубата и реално претърпяната загуба.

д Промени в счетоводните политики

Групата е приложила следните нови стандарти и промени в стандарти, включително всички произтичащи от тях промени в други стандарти, с дата на първоначално прилагане 1 януари 2013 г.

- *Оповестявания – компенсиране на финансови активи и финансови пасиви (промени в МСФО 7)*

Тези промени в МСФО 7 нямат ефект върху финансовите отчети към 31 декември 2013, тъй като Групата не прилага компенсиране на финансови активи и пасиви.

- *МСФО 13 Оценяване на справедлива стойност*

МСФО 13 предоставя единна рамка за оценка на справедлива стойност и оповестявания на оценките на справедлива стойност, когато такива оповестявания се изискват или допускат от други стандарти. Стандартът унифицира дефиницията на справедлива стойност като цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Стандартът заменя и увеличава изискванията за оповестяване за оценките на справедлива стойност в други стандарти, включително тези съгласно МСФО 7. В резултат на това, Групата е представила допълнителни оповестявания в това отношение. (прил. 5).

Според преходните разпоредби на МСФО 13, Групата е приложила новите насоки за оценяване на справедлива стойност проспективно и не е представяна сравнителна информация за новите оповестявания. Въпреки това, промяната не е довела до значителен ефект върху оценките на активите и пасивите на Групата.

- *Представяне на позиции от друг всеобхватен доход*

В резултат на промените в МСС 1, Групата е променила представянето на позиции от друг всеобхватен доход в своя отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като позиции, които могат впоследствие да се рекласифицират в печалбата или загубата, се представят отделно от такива, които никога няма да се рекласифицират. Съответно, сравнителната информация е повторно представена.

- *План с дефинирани доходи*

В резултат на МСС 19 *Доходи на наети лица* (2012), Групата е променила своята счетоводна политика за отчитане на актюерски печалби и загуби по план с дефинирани доходи към признаване на всички актюерски печалби и загуби в друг всеобхватен доход.

2 База за изготвяне (продължение)

д Промени в счетоводните политики (продължение)

Досега Групата признаваше актюерските печалби и загуби като приход или разход за периода. Непризнатите актюерски загуби, нетно от данъци към 31 декември 2013 са на стойност 45 хил. лв. (1 януари 2013: 20 хил. лв.).

Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, одобрени за прилагане от Европейската комисия, могат да бъдат по-рано приложени в годишния период, завършващ на 31 декември 2013 г., въпреки че все още не са задължителни преди следващ период. Тези промени в МСФО не са били приложени по-рано при изготвянето на тези финансови отчети. Групата не планира да прилага тези стандарти по-рано.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от Европейската комисия

- Промени в МСС 32 *Компенсирание на финансови активи и финансови пасиви*, се прилагат най-късно от началната дата на първата финансова година, започваща на или след 1 януари 2014 г. Групата не очаква промените да имат значителен ефект върху финансовите отчети, тъй като не прилага компенсиране за своите финансови активи и финансови пасиви и няма глобални споразумения за компенсиране.
- МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, МСФО 11 *Съвместни предприятия*, МСФО 12 *Оповестяване на дялови участия в други предприятия* и, МСС 27 *Индивидуални финансови отчети* (2011), който заменя МСС 27 (2008) и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия* (2011), който заменя МСС 28 (2008) се прилагат най-късно от началната дата на първата финансова година, започваща на или след 1 януари 2014 г.

Групата не очаква новите стандарти да имат съществен ефект върху финансовите отчети, тъй като те няма да доведат до промяна в счетоводната политика.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти издадени от СМСС/КРМСФО, които все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети предвид при изготвянето на тези финансови отчети. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

- МСФО 9 *Финансови инструменти* (издаден ноември 2009) и *Допълнения към МСФО 9* (издадени октомври 2010) са приложими от 1 януари 2015 г. и може да промени класификацията и оценката на финансови инструменти.

3 Счетоводна политика

а Операции в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Позициите, които участват във финансовия отчет, са измерени като се използва валутата на основната икономическа среда, в която Групата извършва своята дейност („функционална валута“). Финансовият отчет е представен в български лева, което е функционалната валута и валута на представяне на Групата. Всички суми, посочени във финансовите отчети са представени в хиляди български лева, освен ако изрично не е посочено друго.

(б) Операции и салда

Сделките в чуждестранна валута се осчетоводяват по официалния валутен курс в деня на операцията. Печалбите и загубите, получени в резултат на сделки в чуждестранна валута и от преоценка на монетарни финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отразяват в отчета за доходите (доход от търговски операции).

Парични позиции, които са деноминирани в чужда валута, се осчетоводяват по последния актуален валутен курс към отчетната дата. При промяна в справедливата стойност на парични активи в чужда валута, които са класифицирани като на разположение за продажба, се определят отделно разликите, които произлизат от разлики във валутните курсове и от справедливата стойността на актива. Промените, които са резултат от промяна във валутните курсове, се отразяват в отчета за доходите, докато промените в справедливата стойност се посочва в собствения капитал.

Непаричните активи, оценявани по историческа цена, които са деноминирани в чужда валута, се оценяват по обменния курс, който е приложим към датата на първоначалното признаване.

Към 31 декември 2013 г., монетарните финансови активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, са оценени в български лева по официалния курс на Българска народна банка (БНБ): 1.95583 лева за 1 евро и 1.41902 лева за 1 щ.д. (2012 г.: 1.95583 лева за 1 евро и 1.483600 за 1 щ.д.). През 1997 г. в България със закон бе въведен валутен борд. Националната валута е фиксирана към еврото при курс 1.95583 лева за 1 евро.

б Компенсиране на финансови активи и пасиви

Финансовите активи и пасиви се компенсират и нетната стойност се отчита в отчета за финансово състояние, само в случай че има законно основание за подобно компенсиране на признатите стойности, както и намерението те да бъдат уредени при настъпване на падежа им на нетна основа или реализирането на активите и уреждането на пасивите да бъдат извършени едновременно.

в Признаване на приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от лихви и разходите за лихви се признават текущо в отчета за доходите в позициите „Приходи от лихви“ и „Разходи за лихви“ за всички лихвоносни активи и пасиви по метода на ефективния лихвен процент с изключение на тези, класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Приходите от лихви и разходите за лихви се признават в отчета за доходите за периода, през който възникват.

3 Счетоводна политика (продължение)

в Признаване на приходи от лихви и разходи за лихви (продължение)

Методът на ефективния лихвен процент е метод за изчисляване на амортизираната стойност на финансовия актив или на финансовия пасив, както и за разпределяне на приходите от лихви и разходите за лихви през съответния период. Ефективен лихвен процент е процентът, който прави точен дисконт на очакваните бъдещи парични потоци до падежа или следващата дата на пазарна промяна на ценовите условия до балансовата сума на финансовия актив или финансовия пасив. При изчисляването на ефективния лихвен процент Групата оценява паричните потоци като взема под внимание всички договорени условия по финансовия инструмент (примерно: възможност за предсрочно погасяване), без да взема предвид бъдещи загуби по вземанията. Изчислението включва всички възнаграждения и такси, платени или получени между страните в договора, които са неделима част от ефективния лихвен процент, разходи по сделката, както и всички други премии и отстъпки.

Когато финансов актив или група от сходни финансови активи са идентифицирани като влошени в резултат на обезценка, приходите от лихви се признават като се прилага лихвения процент, който се използва за дисконтиране на бъдещите парични потоци при определяне на загубата от обезценка. В случаите на кредити и вземания, при които са налице обективни доказателства, че е реализирана загуба, начисляването на приходи от лихви се спира не по-късно от 90 дни след последното плащане. Постъпления, които са получени по отписани кредити, не се признават в позицията „Приходи от лихви“.

г Приходи и разходи от такси и комисиони

Таксите и комисионите съдържат главно такси от операции в лева и чуждестранна валута и като цяло се признават на принципа на текущо начисляване. Разходите за такси и комисиони представляват дължими от Групата такси по сделки с други банки, и се признават към датата на тяхното възникване. Приходите от такси и комисиони за обслужване на кредити, които са възникнали в Групата и са прехвърлени на други дружества, се признават през периода, за който се отнасят.

д Нетен доход от търговски операции

Нетният доход от търговски операции включва печалби, намалени със загуби, които са свързани с активи и пасиви, държани за търгуване, както и всички реализирани и потенциални ефекти, които са в резултат от: промени в справедливата стойност, лихви, дивиденди и валутно-курсови разлики.

е Нетен доход от други финансови активи, отчитани по справедлива стойност

Нетният доход от финансови инструменти, които се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, включва всички реализирани и потенциални ефекти от: промени в справедливата стойност, лихви, дивиденди и валутно-курсови разлики.

ж Финансови активи

Групата класифицира притежаваните финансови активи в следните категории: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, кредити и вземания и финансови активи на разположение за продажба. Групата не притежава инвестиции, държани до падеж. Ръководството определя класификацията на финансовите активи при тяхното първоначално признаване.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Финансови активи (продължение)

(i) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, които попадат в тази категория, в момента на тяхното придобиване се разделят на две групи: финансови активи, държани за търгуване (например притежаваните деривати) и финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Групата не прилага хеджиране.

Финансови активи се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато са част от разграничим портфейл, който се управлява и оценява на база на справедлива стойност в съответствие с документирана стратегия за инвестиране и управление на риска. Месечната отчетност към ръководството по отношение на този разграничим портфейл и активите в него също се осъществява на база на справедлива стойност. Отчитаните справедливи стойности обикновено са налични пазарни цени, като по правило Групата инвестира в ценни книжа, за които са налични пазарни цени на активен пазар.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, първоначално се признават по справедлива стойност, като разходите по сделката се признават за разход в отчета за доходите. Впоследствие, те се отчитат по справедлива стойност. Приходите и разходите, които произтичат от промяна в справедливата стойност се признават в отчета за доходите за съответния период, като заедно с реализираните приходи от лихви се отчитат в позиция „Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност“.

Покупки и продажби на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават на датата на търгуване – датата, на която Групата се ангажира, че ще закупи или продаде актива. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се отписват, когато правото за получаване на парични потоци е изтекло, или когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, които са свързани със собствеността.

(ii) Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са тези, които Групата възнамерява да притежава за неопределен период от време, които могат да бъдат продадени в резултат на ликвидна необходимост, промени в лихвените проценти, валутните курсове или цените на ценните книжа.

Финансови активи на разположение за продажба първоначално се признават по справедлива стойност, в която се включват и разходите по транзакцията. При последващото им отчитане, Групата преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка на финансовите активи. Печалби и загуби, които произтичат от промяната в справедливата стойност на финансови активи на разположение за продажба, се признават директно в собствения капитал като друг всеобхватен доход в позиция „преоценен резерв от финансови активи на разположение за продажба“ до момента, когато финансовият актив е отписан или обезценен (прил. 3к относно детайли за обезценката). Към този момент натрупаната печалба или загуба, която преди това е била натрупана в позиция „преоценен резерв от финансови активи на разположение за продажба“, се признава в отчета за доходите. Приходите от лихви, както и резултатът от промяна във валутните курсове от финансови активи, които са класифицирани като на разположение за продажба, се признават в отчета за доходите. Приходи от дивиденди от финансови активи на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато възникне правото за получаване на съответното плащане.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Финансови активи (продължение)

Покупки и продажби на финансови активи на разположение за продажба, се признават на датата на търгуване. Финансовите активи на разположение за продажба се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, свързани със собствеността.

(iii) Кредити и вземания

Кредити и вземания са финансови активи, които не са деривати, които имат фиксирани или установими плащания, които не се търгуват на активни пазари. Кредити и вземания възникват, когато Групата предостави парични средства, стоки или услуги на съответния длъжник, което вземане тя няма намерението да търгува.

Кредити и вземания първоначално се признават по справедлива стойност, в която се включват и разходите по транзакцията, като последващото им отчитане е по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Към всяка отчетна дата, както и когато са налице доказателства за възможна обезценка, Групата оценява стойността на притежаваните кредити и вземания. В резултат, балансовата стойност може да бъде намалена посредством заделяне на обезценка (прил. 3к относно счетоводната политика за обезценка на кредити, както и прил. 4б и прил. 19 относно повече детайли за обезценката на кредити). Ако размерът на обезценката се намали, то сумата на намалението се признава в отчета за доходите. Размерът на намалението не може да надвишава амортизираната стойност, която би се формирала към датата на оценката, ако не е била заделена обезценка.

Кредити и вземания се признават в момента на реалното предоставяне на средствата по главницата на кредитополучателя. Кредити и вземания се отписват, когато се погаси правото за получаване на парични потоци от финансовите активи или, когато Групата е прехвърлила всички рискове и ползи, свързани със собствеността.

Принципи за оценка по справедлива стойност

Политика, прилагана след 1 януари 2013 година

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

3 Счетоводна политика (продължение)

ж Финансови активи (продължение)

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и че справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. При последваща оценка тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е прекратена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Справедливата стойност на депозит на виждане е не по-малка от сумата, дължима при поискване, дискотирана от първоначалната дата на която депозита може да стане изискуем. Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е възникнала промяната.

Политика прилагана преди 1 януари 2013 година

Справедливата стойност се дефинира като стойността, срещу която един актив може да бъде разменен или пасив, уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка.

Когато е възможно Групата оценява справедливата стойност на своите инструменти, използвайки пазарни цени на активен пазар за тези инструменти. Един пазар се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът не е активен, Групата определя справедливата цена, използвайки оценителски техники или метода на дискотираните парични потоци.

Избраната техника на оценяване се позовава максимално на данните на пазара и разчита, колкото е възможно по-малко, на специфичните за Групата преценки, взима под внимание всички фактори, които участниците на пазара биха обмислили при определяне на цената, и е в синхрон с приетата икономическа методология за определяне на цената на финансови инструменти. Входните данни по подходящ начин представят пазарните очаквания и измервания на фактори на риск и доходност на финансовия инструмент. Подробно описание на използваните методи за оценка на финансови инструменти, методи, е представена в приложение 4 към тези финансови отчети.

3 Споразумения за продажба и обратно изкупуване на ценни книжа

Ценните книжа, продадени по споразумения за обратно изкупуване („репо сделки“) се прекласифицират във финансовия отчет като заложен актив, когато лицето, на което са прехвърлени има правото да ги продаде или заложи като обезпечение, а насрещното задължение се отчита като задължение към други банки или клиенти. Закупените ценни книжа по споразумения за обратно изкупуване („обратни репо сделки“) се представят като предоставени кредити и други вземания от банки или клиенти. Разликата между продажната и покупната цена се отчита като лихва и се начислява за срока на репо сделката на база метода на ефективния доход. Ценните книжа, предоставени на контрагенти, също се представят във финансовия отчет.

3 Счетоводна политика (продължение)

и Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквивалентни за целите на отчета за финансово състояние включват парични средства в брой и наличности по сметки в Българска народна банка („БНБ“). Паричните средства и паричните еквивалентни се отчитат по номинална стойност.

Паричните средства и паричните еквивалентни за целите на отчета за паричните потоци включват активи с оригинален матуритет до три месеца, които са: парични средства в брой; наличности по сметки в БНБ, намалени с минималните задължителни резерви; вземания от други банки.

й Кредити и вземания

Балансите, които се отчитат в позиция „Кредити и вземания от клиенти“, включват предоставени кредити. Балансите, които се отчитат в позиция „Вземания от банки“, включват, както овърнайт и срочни депозити, така и разплащателни сметки.

Всички кредити и вземания от клиенти и банки попадат в категорията „Кредити и вземания“ и се отчитат по амортизирана стойност, като се прилага методът на ефективния лихвен процент. Амортизирането на съответните премии и дисконти се извършва за съответния период, като в отчета за доходите се отчита в позиция „Приходи от лихви“. Обезценката на кредити се признава в отделна сметка (прил. 3к).

Вземания от банки с оригинален матуритет по-малък от три месеца за целите на отчета за паричните потоци се отчитат като парични средства и парични еквиваленти (прил. 15).

к Загуби от обезценка на кредити и вземания

(i) Обезценка на кредити и вземания

Към всяка отчетна дата Групата преценява дали са налице обективни доказателства за обезценка на финансов актив или група от финансови активи. Ако са налице обективни доказателства за настъпила обезценка на кредит или портфейл от кредити, която ще окаже влияние на бъдещите парични потоци от финансовия актив или активи, сумата на съответните загуби се признава веднага в отчета за доходите. В зависимост от размера на експозициите, подобни загуби се изчисляват или на индивидуална база, или на портфейлна основа по отношение на портфейл от кредити. Балансовата стойност на експозицията се намалява чрез използване на сметка за обезценка, като размерът на загубата се признава в отчета за доходите. Не се признават загуби, които са свързани с очаквани бъдещи събития.

а) Индивидуално оценявани експозиции

Експозиции, остатъчният размер на които надвишава 30,000 евро, се приемат за индивидуално значими. За подобни експозиции се определя дали съществуват обективни доказателства за обезценка, които включват всеки един фактор, който може да окаже влияние върху възможността на клиента да изпълни своите договорни задължения към Групата:

- Просрочие или неизпълнение на задължение за плащане на лихва или главница;
- Нарушаване на условия или изисквания по договор за кредит;
- Започване на процедура по обявяване на несъстоятелност;
- Специфична информация за дейността на клиента (напр. затруднения, свързани с паричните потоци на клиента);
- Промяна в пазара на клиента;
- Общата икономическа среда.

Размерът на клиентската експозиция, както и реализуемата стойност на съответното обезпечение също се вземат под внимание при определяне на загубата от обезценка.

3 Счетоводна политика (продължение)

к Загуби от обезценка на кредити и вземания (продължение)

Ако е налице обективно доказателство за претърпяна загуба от обезценка, сумата на тази загуба (специфична обезценка) се определя като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с актива, които се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент. Ако по кредитна експозиция се прилага променлив лихвен процент, дисконтовата норма при определяне на загубата от обезценка е настоящият ефективен лихвен съгласно договора.

Изчисляването на настоящата стойност на очакваните бъдещи плащания от обезпечен финансов актив отразява и паричните потоци от реализацията на обезпечението, намалени с разходите за придобиване и продажба.

б) Експозиции, които се оценяват на портфейлна основа

Налице са два случая, при които експозиции се оценяват на портфейлна основа:

- Индивидуално незначими експозиции, при които са налице обективни доказателства за обезценка;
- Група от експозиции, при които не са налице доказателства за обезценка, за да се покрият загуби, които са били понесени, но все още не са идентифицирани на индивидуална кредитна база.

За целите на определяне на обезценката на индивидуално незначими експозиции, същите се групират на база на сходни характеристики за кредитен риск спрямо броя дни в просрочие. Наличие на просрочие над 30 дни се приема като доказателство за обезценка. Подобна характеристика е от практическо значение при определяне на бъдещите парични потоци от дефинираните групи от активи, които потоци се базират на историческите загуби, произтичащи от експозиции със сходни характеристики.

Определянето тук на портфейлна основа на индивидуално незначими обезценени кредити (обща обезценка) и на необезценени кредити (портфейлна обезценка) е базирано на количествен анализ на историческите равнища на неизпълнение за портфейли от кредити със сходни характеристики.

Бъдещите парични потоци от група от финансови активи, които са оценяват на портфейлна основа за обезценка, се определят на база на договорените парични потоци от активите и историческите загуби за активи със характеристики за кредитен риск, сходни с тези на активите в групата. Историческите данни за загуби се променят така, че да се отразят текущите условия, които не са оказвали влияние през периода, когато са получени данните, както и за да се отстранят всички условия, които са съществували през предишните периоди, но не са налице през текущия период. Методологията и предположенията, които се прилагат при определяне на бъдещите парични потоци, са обект на редовен преглед от страна на Групата с цел да се редуцират всякакви различия между определените загуби и тези, които реално са реализирани.

В случаите, когато Групата определи, че по отношение на индивидуално оценен финансов актив (независимо дали е индивидуално значим или не) не са налице обективни доказателства за обезценка, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики за кредитен риск, които се оценяват на портфейлна основа (обезценка за кредити, оценявани на портфейлна основа).

3 Счетоводна политика (продължение)

к Загуби от обезценка на кредити и вземания (продължение)

(ii) Възстановяване на загуби от обезценка

Когато през следващ отчетен период размерът на загубата от обезценка се намали и намалението обективно може да се свърже със събитие, което е настъпило след признаване на загубата от обезценка, призната загуба от обезценка се редуцира чрез операция по сметката за заделената загуба от обезценка. Сумата на намалението се признава в отчета за доходите.

(iii) Отписване на кредити и вземания

Когато експозиция е определена като несъбираема, то тя се отписва за сметка на начислената обезценка. Подобни експозиции се отписват след извършване на всички необходими процедури и след определяне на размера на загубата. Възстановени суми, отписани преди това, се признават за приход чрез намаляване на натрупаните обезценки за годината.

(iv) Преструктурирани кредитни експозиции

Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално значими, се провизират на индивидуална база. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на преструктурирания кредит и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, които са определени при прилагане на оригиналния ефективен лихвен процент. Преструктурирани кредитни експозиции, които при други обстоятелства биха били в неизпълнение или обезценени и които са индивидуално незначими, се провизират на портфейлна основа.

(v) Иззети активи

Нефинансови активи, които са придобити за сметка на кредити като част от процеса за изпълнение, се отчитат в позицията „Други активи“. Придобият актив се заприхождава по по-ниската от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба и балансовата стойност на кредита към датата на изземване. Активите, държани за продажба, не се амортизират. Всяка последваща обезценка на иззет актив до неговата справедлива стойност, намалена с разходите за продажба, се признава в отчета за доходите в позиция „Други приходи от дейността“. Всяко последващо увеличение на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, до размера на преди това направената обезценка, също се признава в „Други приходи от дейността“ заедно с всякакви реализирани печалби или загуби от отписването на актива.

л Derivative financial instruments

Дериватите първоначално се признават по справедливата стойност на предоставения еквивалент (при на придобиване на финансови активи) или получения еквивалент (при поемане на финансов пасив). В последствие се преоценяват по тяхната справедлива стойност. Когато е възможно, справедливата стойност се получава от обявени цени на активни пазари, включително извършени сделки, както и посредством методи на оценка, които включват модели за дискотиране на парични потоци и модели за оценяване на опции. Деривати с положителна справедлива стойност към отчетната дата се отчитат като финансови активи в позиция „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата“. Деривати с отрицателна справедлива стойност се отчитат като финансови пасиви в позиция „Други пасиви“.

3 Счетоводна политика (продължение)

м Дълготрайни активи

Дълготрайните активи се представят по историческа цена, намалена с начислената амортизация. В историческата цена са включени всички разходи, които могат да бъдат директно свързани с придобиването на актива. Съставни части на един актив се признават отделно, ако те имат различен полезен живот или предоставят различни по характер ползи на предприятието.

Разходи, които са направени след придобиване на актива, се прибавят към балансовата му стойност или се признават като отделен актив, само когато подобни разходи могат да се оценят надеждно и когато има вероятност от тях да произтекат бъдещи икономически ползи. Всички останали разходи за ремонт и поддръжка се включват в отчета за доходите при тяхното възникване.

Амортизацията се начислява по линейния метод, като намалява стойността на всеки актив до неговата остатъчна стойност за периода на полезния му живот. Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности на дълготрайните материални и нематериални активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо. Земята не се амортизира. Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи, е, както следва:

Дълготрайни материални активи

Сгради	40 години
Обзавеждане	10 години
Подобрения на наети сгради	10 години
Компютри	5 години
Превозни средства	5 години
Други дълготрайни материални активи	7 години

Дълготрайни нематериални активи

Лицензи	7 години
Софтуер	5 години

Периодично се прави преглед на дълготрайните активи за обезценка, както и когато определени събития или обстоятелства предполагат, че има намаление във възстановимата стойност на актива. Когато балансовата стойност на актива превишава възстановимата му стойност, активът се обезценява до размера на възстановимата му стойност, която представлява по-голямата от справедливата стойност на актива, намалена с разходите за продажбата и балансовата стойност на актива.

Приходите и разходите при отписване на актив се определят при сравняване на постъпленията с балансовата стойност. Отразяват се в отчета за доходите.

н Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е имот, държан с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване на стойността на капитала или и за двете, но не и за използване при производството или доставката на стоки или услуги или за административни цели. Инвестиционните имоти се оценяват по себестойност при първоначалното признаване. Групата прилага модела на себестойността, а не модел на справедливата стойност при осчетоводяването след първоначалното признаване. Използвайки модела на себестойността всички инвестиционни имоти се оценяват в съответствие с изискванията на МСС 16.

3 Счетоводна политика (продължение)

н Инвестиционни имоти (продължение)

Цената на придобиване включва разходите, които са пряко свързани с придобиването на инвестиционния имот. Цената на самостоятелно изградените инвестиционни имоти включва разходите за материали и пряк труд, всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждането на инвестиционния имот в работно състояние за тяхното предназначение и капитализирани разходи по заеми.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейния метод, за да се разпределят разходите по тяхната остатъчна стойност върху очаквания полезен живот. Методите на амортизация, полезния живот и балансовата стойност на дълготрайните активи се преразглеждат и коригират, ако е необходимо към всяка дата на баланса. Групата прилага същия полезен живот за инвестиционни имоти като за дълготрайните активи.

о Лизинг

(i) Финансов лизинг

Групата е лизингодател. Като финансов лизинг се класифицират договори, при които е налице прехвърляне на всички рискове и ползи, които са свързани с актива, който е обект на лизинг, независимо дали това е правно оформено. Когато активите са предмет на финансов лизинг, настоящата стойност на лизинговите плащания се признава за вземане и се отчита в позицията „Кредити и вземания от клиенти“. Получените плащания в рамките на лизинговия договор се разделят на амортизационна част, която не се признава в отчета за доходите, и на приходна част. Приходната част се признава в позицията „Приходи от лихви“. Всички получени премии се признават в позицията „Приходи от лихви“ за срока на договора като се прилага методът на ефективния лихвен процент.

(ii) Оперативен лизинг

Плащанията по оперативен лизинг се отчитат като разход на равни вноски за периода на договора за лизинг. Обектите на лизинг се признават от лизингодателя. Всички оперативни лизинги са отменими с предизвестие до шест месеца.

п Данъчно облагане

Данъчното облагане, отразено във финансовия отчет, е в съответствие с действащото българско законодателство. Текущият данък за отчетния период се изчислява на база годишната облагаема печалба въз основа на данъчните ставки, валидни към датата на изготвяне на отчета. Разходите за данъци, различни от данък върху печалбата, се отчитат като други разходи за дейността.

Отсроченият данък върху печалбата се отчита по метода на балансовите пасиви за всички възникнали временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност за целите на финансовата отчетност. Към момента нормативно определената данъчна ставка се използва при определяне размера на отсрочения данък върху печалбата.

Дължимият данък върху печалбата, определен съгласно приложимия данъчен закон в България, се признава като разход в периода, в който е възникнала печалбата. Данъчните ефекти от съществуващи към отчетната дата загуби се пренасят за бъдещ период и се признават като актив, когато се очакват бъдещи печалби, които да покрият тези загуби.

3 Счетоводна политика (продължение)

п Данъчно облагане (продължение)

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират, ако съществува правно основание текущите данъчни активи да се компенсират с текущи данъчни пасиви и те са свързани с начисляване на текущи данъци към една и съща данъчна администрация на данъчно задължените лица.

р Привлечени средства от банки, клиенти и институции

Привлечени средства от банки, клиенти и институции първоначално се признават по справедлива стойност на получения еквивалент, намалена с транзакционните разходи. Впоследствие те се отчитат по амортизирана стойност и всяка разлика между нетните постъпления и остатъчната стойност се отразява в отчета за доходите за периода на използването им по метода на ефективния лихвен процент. Всички финансови задължения се отписват, в момента на тяхното погасяване – когато са платени, отменени или загубили валидност.

с Подчинен срочен дълг и капиталови (хибридни) инструменти

Подчиненият срочен дълг и капиталовите (хибридни) инструменти включват предимно задължения към акционери, които в случай на неплатежоспособност или ликвидация на Групата не се изплащат преди пълното удовлетворяване на всички останали кредитори. При подчинения срочен дълг има фиксиран погасителен план, докато при капиталовите (хибридни) инструменти не съществува задължение за изплащане. Първоначално подчиненият срочен дълг и капиталовите (хибридни) инструменти се признават по цена на придобиване, като последващата им оценка е по амортизирана стойност. Премиите и дисконтите се признават за съответния период в отчета за доходите в позиция „Нетен доход от лихви“. Подчиненият срочен дълг и капиталови (хибридни) инструменти се отчитат като пасиви в отчета за финансово състояние на Групата, но са част от капиталовата ѝ база за целите на изчисляване на капиталовата адекватност (прил. 26 и 27).

т Провизии

Провизии се признават, ако са налице следните условия:

- i. съществуват настоящи правни или конструктивни задължения за Групата, възникнали в резултат на минали събития,
- ii. вероятно е възникването на изходящи парични потоци с цел уреждане на задълженията и
- iii. размерът на задълженията може да бъде надеждно оценен.

Когато са налице повече от едно сходни задължения, вероятността за възникване на изходящи парични потоци с цел тяхното уреждане се определя на база класа от задължения като цяло.

Стойността на провизиите се определя като настояща стойност на бъдещите разходи, когато е известен моментът на настъпване на изходящия паричен поток и когато това ще се реализира след не по-малко(повече) от една година. Промените в справедливата стойност на задължението с течение на времето се признават като разход за лихви.

Условните задължения са потенциални задължения, които са в резултат на минали събития. Тъй като възникването на подобни задължения зависи от събития, които не се намират изцяло под контрол на Групата, те не се отчитат във финансовите отчети, а се показват като задбалансови позиции, освен ако вероятността за уреждане е малка.

3 Счетоводна политика (продължение)

т Провизии (продължение)

Правото на платен годишен отпуск се признава при неговото възникване. Провизия се признава на база изчисления годишен отпуск в резултат на труда, положен от служителите към датата на изготвяне на финансовия отчет.

у Договори за финансови гаранции

Договорите за финансови гаранции са договори, които изискват страната, издала гаранцията, да извърши плащане на определена сума на бенефициента по гаранцията, в резултат на това, че определен длъжник не е изпълнил задълженията си по определен дългов инструмент. Подобни финансови гаранции се предоставят на банки, финансови институции и други дружества от името на клиента, за да се обезпечат вземания под формата на кредити, овърдрафти и други.

Финансовите гаранции първоначално се признават по справедлива стойност на датата на издаване на гаранцията. Последващата оценка на задълженията на Групата по такива гаранции се прави по по-високата от двете стойности: първоначалната оценка, намалена с неамортизирания приход от комисиони, който се признава по линейния метод за срока на гаранцията в отчета за доходите и най-добрата оценка на разходите, които са необходими да се уреди всяко едно финансово задължение, което възниква към датата на отчета. Тези оценки се основават на опита от подобни сделки, историческите загуби, както и на преценката на ръководството.

Нарастване на задължение, което е свързано с гаранция, се отчита като разход за дейността в отчета за доходите.

ф Доходи на персонала

(i) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Групата плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Групата да превежда вноски по планове за дефинирани вноски, се признават в печалби и загуби за периода, през който служителите са извършили съответните услуги.

(ii) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

3 Счетоводна политика (продължение)

ф Доходи на персонала (продължение)

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати. В случай, че работникът или служителът има натрупан стаж от 10 и повече години в Групата към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни brutни работни заплати. Към датата на финансовия отчет ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Групата признава всички актюерски печалби и загуби възникващи от плана за дефинирани доходи като разходи за персонала / друг всеобхватен доход.

(iii) Доходи при прекратяване на трудово правоотношение

Доходи при прекратяване на трудово правоотношение се признават като разход, когато Групата се е ангажира ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване на трудово правоотношение за доброволно напускане са признати като разход, ако Групата е отправила официално предложение за доброволно прекратяване на трудово правоотношение, и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

4 Управление на риска

а Стратегия при използване на финансови инструменти

По своята същност дейността на Групата е свързана основно с използването на финансови инструменти. Групата приема депозити на клиенти, като се стреми да печели над средните лихвени маржове чрез инвестиране на тези парични средства във висококачествени активи. Групата се стреми да повиши лихвените маржове над средните, след приспадане на загубата от обезценка, чрез отпускане на кредити на бизнес клиенти с добра платежоспособност. Експозициите към клиенти включват не само отпуснати кредити, но и издадени гаранции и други поети от Групата ангажименти.

Ръководството определя лимити на ниво експозиция, както за тези, които възникват за един ден, така и за експозиции, които се уреждат в деня на сключването им или овърнайт депозити.

б Кредитен риск

Групата е изложена на кредитен риск, което представлява невъзможността на насрещната страна по сделката да изплати в срок дължимите суми в пълен размер. Групата структурира нивата на поемания от нея кредитен риск, чрез определяне на лимити за приемлив риск по отношение на един кредитополучател или група кредитополучатели, както и по географски региони и отрасли на икономиката. Този тип рискове се оценяват периодично и подлежат на преразглеждане веднъж годишно или по-често. Лимитите за кредитен риск по продукти и отрасли на икономиката се одобряват от Управителен съвет. Експозицията към всеки един кредитополучател, включително банки, се ограничава допълнително чрез подлимити, които обхващат балансови и задбалансови експозиции, както и дневни лимити, които засягат търговските операции. Съответствието между възникналите експозиции и съществуващите лимити се контролира на дневна база. Експозицията към кредитен риск се контролира посредством извършването на редовен анализ на способността на настоящите и потенциални кредитополучатели да посрещнат своите плащания по лихви и главници, като установените лимити се променят, когато това е необходимо. Експозицията към кредитен риск се контролира отчасти и чрез договаряне на обезпечения и приемане на фирмени и персонални гаранции.

Управлението на кредитния риск е съставна част от кредитния процес. Управителният съвет на Групата в сътрудничество с отделите, ангажирани с кредитен риск, е определил специфични лимити за одобряване на кредитни сделки на кредитни анализатори и управители на клонове, които са базирани на техния опит и знания. След своето отпускане всички кредитни експозиции са обект на периодичен мониторинг, чрез който се установява дали съществуват обективни доказателства за обезценка. При наличието на подобни доказателства се предприемат най-подходящите мерки, както за Групата, така и за клиента, за да се уреди вземането.

Кредитните операции на Групата са фокусирани към много малките, малките и средните предприятия, като служителите, които са ангажирани в кредитния процес притежават съответните специфични умения. Групата е развила специална система за обучение, която се прилага регулярно и която позволява на служителите, особено на кредитните анализатори, да бъдат интегрална част от цялостния процес по управление на кредитния риск.

4 Управление на риска (продължение)

б Кредитен риск (продължение)

За целите на начисляването на обезценка, кредитните експозиции на клиенти се считат за индивидуално значими, ако остатъчният им размер е над определен размер. Всички експозиции с остатъчен размер над 30,000 евро се оценяват индивидуално за обезценка. За подобни експозиции се определя дали са налице обективни доказателства за обезценка, което означава всеки един фактор, който може да повлияе на възможността на клиента да изпълни своите договорни задължения към Групата. Сумата на загубата от обезценка (специфична обезценка) се определя като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойността на очакваните бъдещи парични потоци, свързани с актива, които се дисконтират с първоначалния ефективен лихвен процент, като под внимание се вземат и паричните потоци от потенциална реализация на обезпечението, намалени с разходите за придобиване и продажба.

Кредитният риск от клиентски експозиции се определя като риск от загуби в резултат на възможно неизпълнение на договорните задължения за плащане по определена клиентска кредитна експозиция. Управлението на кредитния риск от неизпълнение, който произтича от клиентските кредитни експозиции, се базира на цялостно прилагане на принципите за кредитиране, които спазва групата:

- Интензивен анализ на кредитоспособността на клиентите;
- Внимателно документиране на оценката на кредитния риск, така че извършеният анализ да бъде разбираем от трети страни;
- Строго избягване на свръхзадължняване на клиентите на Групата;
- Изграждане на лични и дълготрайни отношения с клиента и поддържане на постоянен контакт;
- Стриктен мониторинг на изплащането на кредита;
- Прилагане на активно управление на просрочията;
- Прилагане на стриктно изземване на обезпечението в случай на неизпълнение;
- Инвестиране в добре подготвен и високо мотивиран персонал;
- Прилагане на прецизно изграден и добре документиран процес;
- Строго прилагане на принципа на „четирите очи“.

При определяне на обезценката за индивидуално незначими експозиции, те се групират на базата на сходни характеристики относно кредитния риск – например дните, в които са в просрочие. Просрочие над 30 дни се смята за признак за обезценка. Този признак е релевантен при определяне на бъдещите парични потоци за така определените групи от активи, базирано на историческия опит от загуби от кредити, които имат сходни характеристики.

Групата извършва ежедневен мониторинг на качеството на кредитния портфейл. Показателят за качество на кредитния портфейл е портфейлът под риск. Групата определя портфейла под риск като всички експозиции, които са с повече от една вноски в просрочие или са с повече от 30 дни в просрочие. Групата използва този показател тъй като по-голямата част от нейните кредити се погасяват с анюитети и имат месечно погасяване на главница и лихва. Изключения представляват сезонни земеделски и инвестиционни кредити, които могат да имат гратисен период. Групата не приспада стойност на обезпечение и не прилага други методи за редуциране на експозицията при определяне на портфейла под риск. Стойността на портфейла под риск за кредитния портфейл, управляван от Групата, към 31 декември 2013 г. е 3.6%.

4 Управление на риска (продължение)

б Кредитен риск (продължение)

Преструктурираните кредитни експозиции се третират съгласно текущото им състояние. Преструктуриране се налага, когато клиентът изпитва проблеми, свързани с неговото финансово състояние. При преструктуриране на кредит се правят промени в параметрите на договора за кредит, като в противен случай тези кредити биха били обезценени или в просрочие.

Експозиция към кредитен риск

Експозицията към кредитен риск може да бъде обобщена в следните групи:

- (1) Обезценени експозиции, които се оценяват портфейлно (с остатъчен размер до 30,000 евро) – за тези експозиции съществува обективно доказателство, че качеството им е влошено. Загубите от обезценка за подобни експозиции се определят в зависимост от дните в просрочие по тях.
- (2) Обезценени експозиции, които се оценяват индивидуално (с остатъчен размер над 30,000 евро) – за тези експозиции съществува обективно доказателство, че качеството им е влошено. Загубата от обезценка за тези експозиции се определя след извършване на индивидуален преглед по отношение на очакваните бъдещи парични потоци, които са свързани със съответната експозиция, дисконтирани чрез прилагане на ефективния лихвен процент при определяне на настоящата стойност на бъдещите парични потоци.
- (3) Редовни експозиции – те включват и преструктурирани вземания, при които първоначалните условия на споразумението са изменени чрез даване на отстъпки от страна на Групата към длъжника, което е предизвикано от влошаване на финансовото му състояние, които отстъпки не биха били предоставени при други обстоятелства. След като се преструктурира, кредитната експозиция се може да бъде върната към редовна (непреструктурирана) само, ако са изпълнени следните условия:
 - а. клиентът е платил лихва и главница при последните шест последователни вноски, но не по-малко от период за шест месеца
 - б. нито едно плащане не е било в просрочие над 30 дни, и
 - в. кредитната експозиция не показва признаци за обезценка.

Обезценката, за портфейлно оценявани експозиции, които не са обезценени, се базира на количествен анализ на историческите равнища на неизпълнение за портфейли от кредити със сходни характеристики. Получените норми на неизпълнение се прилагат към портфейлно оценяваните експозиции.

Допълнителна информация е представена в таблицата по-долу:

4 Управление на риска (продължение)

б Кредитен риск (продължение)

Кредити и вземания от клиенти	Бизнес клиенти 2013	Физичес- ки лица 2013	Бизнес клиенти 2012	Физичес- ки лица 2012
Обезценени експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер до 30,000 евро)				
31-90 дни в просрочие	2,669	421	2,606	667
91-180 дни в просрочие	1,174	312	1,520	492
над 180 дни в просрочие	1,583	208	5,246	1,102
Обезценка	(4,233)	(778)	(7,717)	(1,811)
Балансова стойност	1,193	163	1,655	450
Обезценени експозиции, които се оценяват индивидуално (с остатъчен размер над 30,000 евро)				
до 30 дни в просрочие	54,163	3,435	54,282	1,968
31-90 дни в просрочие	1,835	291	1,348	286
91-180 дни в просрочие	1,622	137	3,787	0
над 180 дни в просрочие	30,811	1,218	30,944	1,346
Обезценка	(16,988)	(1,020)	(17,600)	(764)
Балансова стойност	71,443	4,061	72,761	2,836
Редовни експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер до 30,000 евро)				
Отчетна стойност	148,840	53,925	159,935	55,245
Обезценка на портфейлно оценявани експозиции	(3,077)	(958)	(3,786)	(1,130)
Балансова стойност	145,763	52,967	156,149	54,115
Включително реструктурирани	9,272	2,204	9,604	2,798
Редовни експозиции, които се оценяват на портфейлна основа (с остатъчен размер над 30,000 евро)				
Отчетна стойност	700,466	53,316	678,429	57,202
Обезценка на портфейлно оценявани експозиции	(9,161)	(714)	(9,716)	(846)
Балансова стойност	691,305	52,602	668,713	56,356
Включително реструктурирани	3,938	871	3,197	779
Общо балансова стойност на кредити	909,704	109,793	899,278	113,757

4 Управление на риска (продължение)

б Кредитен риск (продължение)

Кредитите на бизнес клиенти включват експозиции за стопански цели (инвестиционни или за оборотни средства), които са отпуснати на много малки, малки и средни предприятия и на предприемачи. Бизнес кредитите включват и земеделски кредити, бизнес овърдрафти и револвиращи кредити. Кредитите на клиентите физически лица включват потребителски и жилищни кредити, потребителски овърдрафти и вземания по кредитни карти, а също така и кредити на собственици на бизнес.

Обезпечение

Групата прилага различни инструменти, включително приемане на материално обезпечение и гаранции, чрез които се намалява рискът, свързан с отделните сделки във връзка с кредитите и други вземания от клиенти. Най-често приеманите обезпечения са ипотека на недвижимо имущество и залог на движими вещи като превозни средства, стоки и машини. Вземания, които произтичат от други финансови активи, по правило не се обезпечават, като изключение представляват вземанията от банки, когато се приемат ценни книжа като част от операции по обратни репо сделки. Таблицата, която е представена по-долу, показва разпределението на кредитите и вземанията от клиенти според вида на обезпечението:

	2013	2012
Ипотеки	692,414	684,753
Парични средства и еквиваленти	27,297	22,976
Банкова гаранция	3,451	8,860
Други видове обезпечение	296,335	296,446
Общо нетни кредити и вземания от клиенти	1,019,497	1,013,035

За обезценените кредити, Групата обикновено извършва оценки на обезпеченията, тъй като текущата стойност на обезпечението се взема под внимание при определяне на обезценката. Към края на 2013 г. нетната балансова стойност на индивидуално значимите обезценени експозиции е 75,505 хил.лева, а стойността на установените обезпечения, които са държани срещу тези кредити и аванси, са в размер на 85,926 хил.лева.

Групата предоставя кредити на малки и средни предприятия в рамките на програма ДЖЕРЕМИ (Съвместни европейски ресурси за микро-до средни предприятия), която е съвместна инициатива, създадена от Европейската комисия и групата на Европейската инвестиционна банка („ЕИБ“) в рамките на Структурните фондове за периода 2007 г. – 2013 г. с цел да подобри достъпа до финансиране за микро, малки и средни предприятия в ЕС. Кредитите се отпускат при по-благоприятни в сравнение със стандартните банкови условия, като са частично гарантирани от Европейския инвестиционен фонд („ЕИФ“). Общият кредитен портфейл по програма ДЖЕРЕМИ е в размер на 87,936 хил. лева към края на 2013 г. (2012 г.: 36,403 хил. лева).

Кредитни ангажименти

Основното предназначение на този вид инструменти е да се гарантира наличието на средства, когато те бъдат поискани от клиента. Гаранциите, които представляват неотменим ангажимент от страна на Групата да плати, в случай че клиентът не изпълни свое задължение към трета страна, пораждат същия кредитен риск, както кредитите.

4 Управление на риска (продължение)

б Кредитен риск (продължение)

Ангажиментите за предоставяне на кредити представляват неизползваната част от кредити и гаранции. Относно кредитния риск по ангажименти за предоставяне на кредити, Групата е изложена на потенциален риск от загуба в размер на неизползваната част от кредита. Вероятният размер на загубата е по-малък от общата стойност на ангажиментите, тъй като повечето ангажименти за предоставяне на кредити са подчинени на условия за поддържане на определени кредитни стандарти от страна на клиентите. Групата следи падежа на кредитните ангажименти, тъй като рискът е по-голям при увеличаване на срока.

Географска концентрация на активите, пасивите и задбалансовите ангажименти

Кредитополучателите на Групата са резиденти на България. Предоставените депозити и разплащателните сметки са както в местни, така и в чуждестранни банки (прил. 16). Групата има експозиция към значителна част от отраслите на икономиката в България, като кредитният риск е добре разпределен между граждани и фирми.

Експозиция към високо-рискови страни от Евронзоната

Тази нота обобщава експозицията на Групата към високо-рискови страни от Евронзоната. Групата счита, че страна от Евронзоната е високо-рискова, когато са налице по-голяма волатилност и икономическа и политическа несигурност в сравнение с други страни членки на Евронзоната. Специфичните фактори, които се вземат под внимание при преценката, включват съотношението между държавен дълг и брутен вътрешен продукт, заявка за международна финансова подкрепа, кредитен рейтинг, нива на пазарната доходност и концентрация на падежи. Групата внимателно управлява подобни рискове през периода, като в резултат качеството на облигационния й портфейл е високо. Към 31 декември 2013 г. и 2012 г. Групата не притежава подобни експозиции.

Финансови активи на разположение за продажба

Към 31 декември 2013 г. Групата притежава финансови активи на разположение за продажба. Таблицата, която е представена по-долу, показва разпределението на максималната експозиция съгласно кредитния рейтинг на емитента, издаден от Standard&Poor's:

Към 31 декември 2013 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Без падеж	Общо
Финансови активи на разположение за продажба							
<i>Правителствени облигации</i>							
България (рейтинг BBB+)	350	103	26	27,853	-	-	28,332
Общо	350	103	26	27,853	-	-	28,332
Финансови активи на разположение за продажба							
<i>Капиталови инструменти</i>							
България	-	-	-	-	-	695	695
Белгия	-	-	-	-	-	71	71
Великобритания	-	-	-	-	-	132	132
Общо	-	-	-	-	-	898	898
Общо активи	350	103	26	27,853	-	898	29,230

4 Управление на риска (продължение)

б Кредитен риск (продължение)

Към 31 декември 2012 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Без падеж	Общо
Финансови активи по справедлива стойност							
<i>Правителствени облигации</i>							
България (рейтинг BBB+)	10,566	17	26	9,517	2,285	-	22,411
<i>Наднационални облигации</i>							
Европейска инвестиционна банка (рейтинг AAA)	-	-	1,003	-	-	-	1,003
Общо	10,566	17	1,029	9,517	2,285	-	23,414
Финансови активи на разположение за продажба							
<i>Капиталови инструменти</i>							
България	-	-	-	-	-	768	768
Белгия	-	-	-	-	-	71	71
Великобритания	-	-	-	-	-	33	33
Общо	-	-	-	-	-	872	872
Общо активи	10,566	17	1,029	9,517	2,285	872	24,286

в Пазарен риск

Групата е изложена на пазарен риск от възникване на открити позиции по отношение на лихвените нива и валутните курсове в резултат на общи и специфични пазарни колебания. Групата оценява пазарния риск по отношение на възникнали позиции и максималния размер на очакваните загуби посредством оценка на различните промени в пазарните условия. Управителният съвет определя лимити за допустимите стойности на риск, които се оценяват като приемливи. Групата не притежава търговски портфейл. Основният риск, на който са изложени нетърговските портфейли, е рискът от загуба в резултат на колебанията на бъдещите парични потоци или промяната в справедливата стойност на финансовите инструменти поради промяна на пазарните лихвени проценти. Лихвеният риск основно се управлява чрез наблюдение на лихвения дисбаланс и чрез предварително одобрение на лимити за модифицирана дюрация и ефект върху икономическата стойност на капитала. Повече информация по отношение на управлението на лихвения риск е представена в частта „Ценови лихвен риск и лихвен риск на паричния поток“. Стойността на капиталовите инструменти, които са притежавани от Групата, е незначителна за целите на управлението на пазарния риск.

г Валутен риск

Групата е изложена на риск от промени във валутните курсове, като тази промяна влияе върху нейното финансово състояние и паричните потоци. Управителният съвет определя лимити за открити позиции по валути, които се спазват ежедневно. Като правило Групата не поддържа открити валутни позиции. Групата управлява валутния си риск чрез използването на валутни деривати. През 2012 г. най-голямата нетна открит валутна позиция като процент от собствения капитал на Групата, изчисляван на дневна база, е 0.3%. Следователно ръководството на Групата смята, че потенциалният негативен ефект от съществуващия валутен риск е незначителен за Групата. Таблицата, представена по-долу обобщава експозиция на Групата към валутен риск към 31 декември 2013 г.:

4 Управление на риска (продължение)

г Валутен риск (продължение)

Към 31 декември 2013 г.	Левове	Евро	Щ.Д.	Други	Общо
Активи					
Парични средства и сметки в БНБ	85,578	67,766	1,268	878	155,490
Вземания от банки	-	67,697	18,454	3,073	89,224
Финансови активи на разположение за продажба	7,963	13,238	8,029	-	29,230
Кредити и вземания от клиенти	471,290	546,517	1,689	1	1,019,497
Дълготрайни активи	48,916	-	-	-	48,916
Отсрочени данъчни активи	457	-	-	-	457
Други активи	29,394	575	4	-	29,973
Общо активи	643,598	695,793	29,444	3,952	1,372,787
Пасиви					
Привлечени средства от банки	30,429	37,743	1,321	36	69,529
Привлечени средства от клиенти	601,912	263,558	27,205	3,776	896,451
Привлечени средства от институции	11,071	158,839	-	-	169,910
Подчинен срочен дълг	-	8,128	-	-	8,128
Капиталови (хибридни) инструменти	-	50,467	-	-	50,467
Текущи данъчни пасиви	72	-	-	-	72
Отсрочени данъчни пасиви	769	-	-	-	769
Други пасиви	3,661	2,055	444	14	6,174
Общо пасиви	647,914	520,790	28,970	3,826	1,201,500
Нетна балансова позиция	(4,316)	175,003	474	126	171,287
Кредитни ангажименти (прил. 31)	131,510	39,411	2,881	-	173,802
Открити спот и деривативни сделки	(2,934)	2,464	391	78	(1)
Към 31 декември 2012 г.	Левове	Евро	Щ.Д.	Други	Общо
Общо активи	650,774	656,153	30,461	8,289	1,345,677
Общо пасиви	658,680	490,836	31,101	8,405	1,189,022
Нетна балансова позиция	(7,906)	165,317	(640)	(116)	156,655
Кредитни ангажименти (прил. 31)	111,726	34,293	2,247	-	148,266
Открити спот и деривативни сделки	(48,896)	48,262	665	(32)	(1)

д Ценови лихвен риск и лихвен риск на паричния поток

Движението в пазарните нива на лихвените проценти оказва въздействие върху финансовата позиция и паричните потоци на Групата и води до излагането ѝ на лихвен риск. Лихвеният марж може да се увеличи в резултат на такива промени, но може и да намалее или да породи загуби в случай на неочаквани движения в лихвените нива. Управителният съвет определя лимити на нивото на лихвения дисбаланс при евентуална промяна на лихвените проценти, които се следят ежедневно. Управителният съвет счита, че рискът от възникване на загуби от промени в лихвените проценти е минимизиран.

4 Управление на риска (продължение)

д Ценови лихвен риск и лихвен риск на паричния поток (продължение)

Таблицата, представена по-долу анализира степента, в която Групата е изложена на лихвен риск. В таблицата са включени активите и пасивите на Групата, представени по балансова стойност, групирани според по-ранната от двете дати – договорната дата на преоценка или падеж.

Към 31 декември 2013 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Нелих- вени	Общо
Активи							
Парични средства и сметки в БНБ	-	-	-	-	-	155,490	155,490
Вземания от банки	75,258	-	-	-	-	13,966	89,224
Финансови активи на разположение за продажба	350	103	26	27,853	-	898	29,230
Кредити и вземания от клиенти	107,322	254,467	525,981	82,447	23,257	26,023	1,019,497
Дълготрайни активи	-	-	-	-	-	48,916	48,916
Отсрочени данъчни активи	-	-	-	-	-	457	457
Други активи	-	-	-	-	-	29,973	29,973
Общо активи	182,930	254,570	526,007	110,300	23,257	275,723	1,372,787
Пасиви							
Привлечени средства от банки	5,169	783	51,763	6,923	-	4,891	69,529
Привлечени средства от клиенти	174,610	69,296	271,752	27,292	582	352,919	896,451
Привлечени средства от институции	1,481	133,320	29,004	6,105	-	-	169,910
Подчинен срочен дълг	342	-	-	7,786	-	-	8,128
Капиталови (хибридни) инструменти	-	40,688	-	-	9,779	-	50,467
Текущи данъчни пасиви	-	-	-	-	-	72	72
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	-	-	-	769	769
Други пасиви	-	-	-	-	-	6,174	6,174
Общо пасиви	181,602	244,087	352,519	48,106	10,361	364,825	1,201,500
Лихвен дисбаланс	1,328	10,483	173,488	62,194	12,896	(89,102)	171,287
Към 31 декември 2012 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Нелих- вени	Общо
Общо активи	191,353	244,034	473,540	94,650	18,422	323,678	1,345,677
Общо пасиви	161,874	239,671	320,363	107,767	20,123	339,224	1,189,022
Лихвен дисбаланс	29,479	4,363	153,177	(13,117)	(1,701)	(15,546)	156,655

По отношение на лихвения риск Групата предимно е изложено на промени в шест-месечния Euribor. Като се базира на историческите движения и колебания на тази пазарна променлива, Групата смята, че са били възможни промени в размер на 0.03% от текущото ниво на шест-месечния Euribor. Ако тази промяна се бе осъществила, ефектът върху печалбата след данъчно облагане би бил следния:

	Изменение
6 месечен Euribor	(0.03%) 0.03%
Ефект върху печалбата след данъчно облагане	(98) 98

Ефектът е изчислен чрез анализ на дисбаланса между активите и пасивите с променлив лихвен процент. За активите и пасивите, обвързани със шест-месечния Euribor са изготвени отделни анализи.

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск

Групата ежедневно е изложена на риск при покриване с наличните си парични средства при тегления по овърнайт депозити, текущи сметки, срочни депозити на падеж, както и по усвоени кредити и гаранции. Групата не поддържа излишни парични средства за обслужване на всички възможни тегления, тъй като опитът показва, че е възможно с голяма степен на сигурност да се прогнозира размера на привлечените средства с настъпил падеж, които няма да бъдат изтеглени. Управителният съвет определя лимити на минимално съотношение на средствата с настъпващ падеж, които са на разположение за покриване на възникнали нужди и лимити за минимално ниво на междубанкови и други заемни средства с цел покриване на непредвидени тегления. Групата се стреми да поддържа баланс между падежната структура на привлечените средства и гъвкавостта при използването на средства с различна падежна структура. Поддържането и управлението на ликвидността на Групата се осъществява при стремеж за минимизиране на ликвидния риск, чрез текущо наблюдение и постоянен контрол върху активите и пасивите. Създаденият от Групата Комитет по управлението на активите и пасивите (ALCO) в сътрудничество със съответните ангажирани отдели е отговорен за оперативното управление на финансовите рискове (включително ликвиден риск). ALCO включва членове на Управителния съвет, като Комитетът се събира поне веднъж месечно. Минимизирането на ликвидния риск се изразява в установяване на оптимално и приемливо за Групата отношение между рисковото равнище и желаната доходност от нейните операции. Аналитично ликвидността се наблюдава и управлява посредством статични и динамични показатели. Те представляват коефициенти и проценти, които са утвърдени с вътрешните и външните правила. Основна мярка, използвана от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към депозити от клиенти. За тази цел за ликвидни активи се приемат паричните средства и паричните еквиваленти, инвестиции в държавни и наднационални ценни книжа и вземания от банки с остатъчен матуритет до седем дни. Средната стойност на съотношението през 2013 г. е 29.3% , а към края на 2013 г. възлиза на 30.7%.

Групата наблюдава и управлява ликвидността си, ръководена от принципа "действащо предприятие" и принципа на предпазливостта. Прилагането на принципа "действащо предприятие" по отношения на ликвидността означава, че Групата не предвижда или няма необходимост да се ликвидира или значително да ограничи мащабите на своята дейност в обозримо бъдеще. Прилагането на принципа на предпазливостта по отношение на ликвидността се изразява в предвиждане на входящите потоци на възможно най-късна дата и на изходящите потоци на възможно най-ранна дата. Групата управлява ликвидността си чрез осигуряване на съответствие на структурата на пасивите с подходяща структура на активите, така че очакваните изходящи парични потоци във всеки един момент да бъдат покрити с входящи парични потоци. Групата се стреми да поддържа във всеки един момент положителни стойности на размера на кумулативния нетен паричен поток.

Таблицата по-долу представя анализ на активите и пасивите на Групата, групирани по остатъчен срок до настъпване на падежа към края на отчетния период. Финансовите активи, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата са представени съгласно остатъчния срок до техния договорен падеж. Те включват високоликвидни правителствени и наднационални облигации, за които ежедневно се обявява цена и които се търгуват на пазара на ценни книжа.

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск (продължение)

Падежи на активите и пасивите

Към 31 декември 2013 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо
Активи						
Парични средства и сметки в БНБ	155,490	-	-	-	-	155,490
Вземания от банки	89,224	-	-	-	-	89,224
Финансови активи на разположение за продажба	350	103	26	27,853	898	29,230
Кредити и вземания от клиенти	38,773	69,681	323,456	419,488	168,099	1,019,497
Дълготрайни активи	-	-	-	-	48,916	48,916
Отсрочени данъчни активи	-	-	457	-	-	457
Други активи	2,922	-	-	-	27,051	29,973
Общо активи	286,759	69,784	323,939	447,341	244,964	1,372,787
Пасиви						
Привлечени средства от банки	10,024	783	34,197	24,525	-	69,529
Привлечени средства от клиенти	519,931	70,804	274,687	30,338	691	896,451
Привлечени средства от институции	1,481	7,304	24,752	132,283	4,090	169,910
Подчинен срочен дълг	342	-	-	-	7,786	8,128
Капиталови (хибридни) инструменти	-	1,571	-	-	48,896	50,467
Текущи данъчни пасиви	-	-	72	-	-	72
Отсрочени данъчни пасиви	-	-	769	-	-	769
Други пасиви	4,688	-	-	-	1,486	6,174
Общо пасиви	536,466	80,462	334,477	187,146	62,949	1,201,500
Нетен ликвиден дисбаланс	(249,707)	(10,678)	(10,538)	260,195	182,015	171,287
Към 31 декември 2012 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо
Общо активи	283,796	61,036	334,676	404,930	261,239	1,345,677
Общо пасиви	484,478	101,215	301,846	198,864	102,619	1,189,022
Нетен ликвиден дисбаланс	(200,682)	(40,179)	32,830	206,066	158,620	156,655

В позицията „Привлечени средства от клиенти“ с падеж до 1 месец са включени всички безсрочни депозити в размер на 354,537 хил. лева. Ръководството на Групата счита, че тези средства няма да бъдат изтеглени по едно и също време или в рамките на периода, за който се отнасят. В допълнение, при анализ на поведението на вложителите в Групата бе установено, че 77% от срочните депозити не са били изтеглени на падеж, а автоматично са предоговорени при същите условия.

В таблицата, представена по-долу, са показани финансовите задължения на Групата под формата на договорени не diskonтирани парични потоци, които са отнесени в съответния времеви интервал

4 Управление на риска (продължение)

е Ликвиден риск (продължение) Падежи на финансовите пасиви

Към 31 декември 2013 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо	Общо балансова стойност
Привлечени средства от банки	10,274	908	35,814	25,652	-	72,648	69,529
Привлечени средства от клиенти	521,772	72,871	280,765	37,109	6,543	919,060	896,451
Други привлечени средства	2,223	12,609	25,414	141,932	125,659	307,837	228,505
Общо финансови пасиви	534,269	86,388	341,993	204,693	132,202	1,299,545	1,194,485
Към 31 декември 2012 г.	До 1 месец	1 – 3 месеца	3 – 12 месеца	1 – 5 години	Над 5 години	Общо	Общо балансова стойност
Привлечени средства от банки	3,956	814	1,084	38,807	617	45,278	41,740
Привлечени средства от клиенти	477,433	92,356	284,446	78,743	599	933,577	907,214
Други привлечени средства	1,637	15,798	29,766	119,139	167,988	334,328	233,167
Общо финансови пасиви	483,026	108,968	315,296	236,689	169,204	1,313,183	1,182,121

ж Управление на операционния риск

Групата е изложена на операционен риск. Операционен риск е рискът от загуба, произтичаща от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, като включва в себе си правен риск. Операционен риск може да възникне при неадекватна информационна система, технологични грешки, нарушения във вътрешния контрол, измами, непредвидени обстоятелства и други проблеми от операционен характер в резултат на което има вероятност от възникване на неочаквани загуби. Групата е създавала Комитет за оценка на операционния риск, който действа като водещ орган при управлението на операционния риск. Основните функции на Комитета са създаването на контролна среда на базата на регулярно изготвяни доклади за операционния риск, която среда е насочена към операционния риск, както и изготвяне на планове за действия при извънредни ситуации и за непрекъснатост на дейността. За да облекчи въздействието от възможно операционно събитие и да осигури непрекъснатост на бизнес операциите, Групата е разработила планове за продължаване на дейността, които са свързани с основната банкова система и база данни, международните плащания и интернет банкирането.

з Управление на капитала

Групата управлява своя капитал, така, че да си гарантира, че ще продължи да бъде действащо предприятие, като осигурява възвръщаемост за своите собственици, предоставя сигурност за своите клиенти и поддържа оптимална капиталова структура с цел намаляване на цената на капитала. Стойността на общата капиталова адекватност се изчислява съотношение между общия размер на собствените средства на Групата за регулаторни цели и сумата на рисково претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск. Адекватността на капитала от първи ред е съотношението между капитала от първи ред и рисково претеглените активи и трябва да бъде над 6%. Общата капиталова адекватност трябва да бъде по-висока от 12%.

4 Управление на риска (продължение)

3 Управление на капитала (продължение)

Собственият капитал (капиталовата база) на Групата е съставен от две части:

- Капитал от първи ред, който включва основния капитал, премийните резерви, законови и други резерви, които са формирани от печалбата;
- Капитал от втори ред, който включва подчинен срочен дълг и капиталови (хибридни) инструменти, които са подчинени пасиви без определен матуритет.

Сумата на капитала от втори ред не може да надвишава тази на капитала от първи ред.

Групата не притежава активи в търговски портфейл, поради което активите ѝ са изцяло категоризирани в банков портфейл. Рисково претеглените активи и капиталовите изисквания се определят според изискванията на БНБ. Политиката на Групата е насочена към поддържане на силна капиталова база, за да може да гарантира доверието на своите кредитори и на пазара, както и за да осигури бъдещо развитие на своя бизнес. Групата се стреми да поддържа баланс между по-голямата възвращаемост, която произтича от по-голям дял на привлечените средства при нейното финансиране и предимствата и сигурността, която предоставя значителен по размер собствен капитал.

Капиталовата адекватност на Групата към 31 декември 2013 г. е, както следва:

	2013	2012
Собствен капитал (капиталова база)		
Капитал от първи ред	136,057	123,231
Капитал от втори ред	53,590	67,867
Намаления на капитала (специфични провизии съгласно Наредба 9 на БНБ)	(14,312)	(16,645)
Общо собствен капитал	175,335	174,453
Капиталови изисквания		
Капиталови изисквания за кредитен риск	103,668	104,164
Капиталови изисквания за операционен риск	21,584	21,672
Общо капиталови изисквания	125,252	125,836
Отношение на капиталова адекватност		
Отношение на обща капиталова адекватност	16.8%	16.6%
Отношение на адекватност на капитала от първи ред	12.3%	11.0%

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

Финансовите инструменти, които се представят по справедлива стойност, се оценяват съгласно обявени цени на активен пазар (Ниво 1). В определени случаи изчисляването на справедлива стойност не се базира на обявена пазарна цена, а на параметри, които са приложими пряко или косвено за активите или пасивите (Ниво 2). Прилагани модели на оценка отчитат текущата справедлива стойност на сходни инструменти, както и анализ на дисконтирани парични потоци, при които се използват налични пазарни параметри, като например – лихвени проценти приложими за кредити и вземания от клиенти (Ниво 3). Групата не притежава финансови активи, при които справедливата стойност се определя чрез прилагане на Ниво 3, с изключение на несъществена обем от акции, които са на разположение за продажба и които се оценяват по цена на придобиване. По-подробна информация относно различните нива, които се прилагат за определяне на справедливата стойност, е представена по-долу.

(а) Ниво 1 – обявени пазарни цени (непроменени) на активни пазари за същите финансови инструменти.

(б) Ниво 2 – информация, която е различна от обявените цени съгласно Ниво 1 и която е налична или пряко (като цена), или косвено (произтичаща от цената). Категорията включва инструменти, които се оценява чрез прилагането на: обявени пазарни цени на активни пазари за сходни инструменти; обявени цени за същите или сходни инструменти на пазари, които се считат за неактивни; модели на оценка, при които всички основни параметри са пряко или косвено налични като пазарни данни.

(с) Ниво 3 – използва се информация, която не е налична като пазарни данни. Категорията включва инструменти, при които моделите на оценка включват параметри, които не са базирани на налични пазарни данни и които имат значително влияние при определяне на стойността на инструмента. В категорията се включват инструменти, при които определянето на стойността се базира на обявените цени на сходни инструменти, като е необходимо да се приложат промени или допускания, които не са налични като пазарни данни, за да се отразят разликите между инструментите.

(i) Парични средства и парични еквиваленти

Включват се парични средства в брой и наличности по сметки в БНБ, включително минимални задължителни резерви, които са оповестени в прил. 15. Справедливата и балансовата стойности на тези активи съвпадат.

(ii) Вземания от други банки

Вземанията от други банки включват междубанкови депозити. Справедливата стойност на позициите с плаващ лихвен процент и овърнайт депозити съвпада с тяхната балансова стойност. Справедливата стойност на депозитите с фиксиран лихвен процент се базира на дисконтираните парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти, използвани на паричния пазар за инструменти с подобен кредитен риск и матуритет.

(iii) Финансови активи на разположение за продажба

Портфейлът на Групата от държавни ценни книжа се отчита по справедлива стойност, като се използва Ниво 1: данни за обявени пазарни цени (непроменени) на активни пазари за същите инструменти. При част от портфейла от капиталови инструменти на Групата не са налични пазарни стойности. Тези инструменти се представят по цена на придобиване.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

(iv) Кредити и вземания от клиенти

Предоставените кредити и други вземания от клиенти са представени нетно след приспадане на обезценката. Изчислената справедлива стойност на кредитите представлява дисконтираната сума на очакваните бъдещи парични потоци. Очакваните парични потоци се дисконтират с настоящите пазарни лихвени проценти с цел да се определи справедливата стойност. Разликата между справедливите и балансовите стойности изразява промените в настоящите пазарни лихвени проценти. Справедливата стойност включва очакваните бъдещи загуби, докато амортизираната стойност и съответната обезценка взема под внимание само претърпените загуби към датата на финансовия отчет.

(v) Депозити и заеми

Справедливата стойност на депозитите, които нямат определен матуритет, включително на нелихвените такива, е сумата, която е платима при поискване. Справедливата стойност на депозити с фиксиран лихвен процент и на други заемни средства, които нямат обявена пазарна цена, се базира на дисконтираните парични потоци чрез прилагане на лихвени проценти по нововъзникнали задължения, които имат подобен остатъчен матуритет.

Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, се използват като входящи данни за модел за дисконтирани парични потоци, в ако не са налични пазарни лихвени проценти, които да се приложат за определянето на справедливата стойност на финансови пасив, отчитани по амортизирана стойност. Те са представени в Ниво 3 по отношение на използваните входящи данни. Лихвени проценти, определени от отдел Капиталови пазари и ликвидност на ПроКредит групата, са съобразени като са взети под внимание цената на финансиране в зависимост от валутата и матуритета, като е добавена и премия за риск, която зависи от вътрешния рисков профил за всяко дружество в рамките на ПроКредит групата (вкл. ПроКредит Банк (България) ЕАД). Вътрешно определените лихвени проценти регулярно се сравняват с тези, приложими при операции с трети лица и следователно са в съответствие с нормална сделка между пазарни участници към датата на оценка и при текущите пазарни условия.

Таблицата, представена по-долу, обобщава балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата, разпределени в йерархичното ниво, което съответства на методите, приложени за определяне на справедливата стойност на инструментите.

5 Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви (продължение)

Към 31 декември 2013 г.

Към 31 декември 2013 г.				Йерархия на справедливата стойност		
Финансови активи	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност						
Парични средства и наличности по сметки в БНБ	СС	155,490	155,490	-	155,490	-
Вземания от банки	KB	89,224	89,224	-	89,224	-
Кредити и вземания от клиенти	KB	1,019,497	1,043,844	-	1,043,844	-
		1,264,211	1,288,558		1,288,558	
Финансови активи, които се отчитат по справедлива стойност						
Финансови активи на разположение за продажба	РП	28,464	28,464	28,464	-	-
		28,464	28,464	28,464	-	-
Финансови пасиви						
Финансови пасиви	Категория*	Балансова стойност	Обща справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност						
Привлечени средства от банки	АС	69,529	69,950	-	-	69,950
Привлечени средства от клиенти	АС	896,451	897,174	-	897,174	-
Привлечени средства институции	АС	169,910	170,494	-	-	170,494
Подчинен срочен дълг	АС	8,128	10,411	-	-	10,411
Капиталови (хибридни) инструменти	АС	50,467	54,509	-	-	54,509
Общо финансови инструменти		1,194,485	1,202,538	-	897,174	305,364

* категории: СС – по справедлива стойност; KB – кредити и вземания, РП – на разположение за продажба; АС – амортизирана стойност.

Оповестяване на справедлива стойност не е правено за капиталови инструменти в размер на 766 хил. лева (2012 г.: 839 хил. лева), които се представят по цена на придобиване, тъй като справедливата им стойност не може да се оцени надеждно. Инвестициите не са обект на обратно изкупуване или трансфер и за тях не съществува активен пазар. Групата няма намерения да отписва тези инвестиции.

По отношение на иззети активи и инвестиционни имоти (прил. 22) – справедливата стойност се определя на база на вътрешни изчисления. Групата прилага следните модели на оценка:

- Метод на възстановителната стойност. При този метод под внимание се вземат текущите възстановителни разходи за възпроизвеждане на актива, като се включват и разходите за транспорт и за въвеждане в употреба.
- Метод на дискантираните парични потоци (метод на приходната стойност). Отчита се настоящата стойност на нетните парични потоци, които се очаква да бъдат генерирани от актива, като се вземат предвид темпа на нарастване на приходите и планираните капиталови разходи; очакваните бъдещи парични потоци се дискантират, като се прилагам лихвен процент, който е рисково претеглен.
- Метод на пазарните аналози. При този метод е налице пряко сравнение с продажните цени на сходни активи.

ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ) ЕАД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2013 г.

6	Нетен доход от лихви	2013	2012
	Приходи от лихви		
	Кредити и вземания от клиенти	102,287	108,329
	Финансови активи на разположение за продажба	649	-
	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	599	1,713
	Вземания от банки	174	813
	Общо приходи от лихви	103,709	110,855
	Разходи за лихви		
	Привлечени средства от клиенти	19,135	22,286
	Привлечени средства от банки и институции	7,465	8,566
	Капиталови (хибридни) инструменти	3,894	4,282
	Подчинен срочен дълг	821	823
	Общо разходи за лихви	31,315	35,957
В приходите от лихви от кредити и вземания от клиенти за 2013 г. са включени 2,421 хил. лева (2012 г.: 3,446 хил. лева), които са били начислени по кредити, класифицирани като различни от редовни.			
7	Разходи за обезценка на финансови активи	2013	2013
	Обезценка на кредити и вземания от клиенти (прил. 19)	4,993	13,387
	Общо разходи за обезценка	4,993	13,387
8	Нетен доход от такси и комисиони	2013	2012
	Приходи от такси и комисиони		
	Парични преводи	6,806	7,640
	Откриване и обслужване на сметки	3,998	5,106
	Картови операции	3,839	3,661
	Касови операции	1,964	1,785
	Комисиони за обслужване (прил. 32)	1,270	2,570
	Документарни операции	859	711
	Други	2,349	1,073
	Общо приходи от такси и комисиони	21,085	22,546
	Разходи за такси и комисиони		
	Такси по издадени карти	855	788
	Кореспондентски сметки	317	375
	Други	725	117
	Общо разходи за такси и комисиони	1,897	1,280

Комисионите за обслужване включват приход от комисиони за обслужване на кредити, които са възникнали в Банката и са били трансферирани на ПроКредит Къмпани ЕАД в рамките на секюритизационна сделка. Сделката бе прекратена през юли 2013 г.

9 Нетен доход от търговски операции	2013	2012
Печалба от сделки в чуждестранна валута	4,226	4,457
Печалба от валутна преоценка	42	1
Общо нетен доход от търговски операции	4,268	4,458
10 Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2013	2012
Печалба (загуба) от промяна в справедливата стойност	(432)	(174)
Общо нетен доход	(432)	(174)
11 Други приходи от дейността	2013	2012
Приходи от продажба на иззети активи	646	416
Дивиденди от финансови активи на разположение за продажба	73	66
Други приходи	1,163	862
Разходи за обезценка на иззети активи	(1,337)	(500)
Други разходи	(418)	(105)
Общо други приходи от дейността	127	739
Позицията "Дивиденди от финансови активи на разположение за продажба" включва дивиденди, които са получени от дружества, в капитала на които Банката има неконтролиращо участие.		
12 Разходи за персонала	2013	2012
Заплати	23,450	25,551
Разходи за пенсионно осигуряване	1,308	1,462
Други разходи за социално осигуряване	2,198	2,468
Други разходи за персонала	296	316
Общо разходи за персонала	27,252	29,797
Броят на служителите на Групата в края на 2013 г. е 818 (не се включват служители в майчинство или заети в спомагателни дейности) (2012 г.: 1,050 (не се включват служители в майчинство или заети в спомагателни дейности)).		
13 Други разходи за дейността	2013	2012
Разходи за наем	7,144	8,062
Административни разходи	6,714	7,063
Професионални услуги, вкл. одит	6,301	6,117
Амортизация (прил. 20, 22)	5,558	5,566
Плащания към Фонда за гарантиране на влоговете	4,168	3,670
Непризнат данъчен кредит по Закона за ДДС	3,685	2,800
Маркетинг и реклама	1,931	1,599
Разходи за материали	685	912
Други	3,093	1,251
Общо други разходи за дейността	39,279	37,040

14 Разходи за данъци върху печалбата	2013	2012
Текущ данък	2,445	2,028
Отсрочен данък	(103)	43
Общо разходи за данъци върху печалбата	2,342	2,071

Допълнителна информация за отсрочения данък върху печалбата е представена в прил. 21. Данъкът върху печалбата се различава от теоретичния данък, който възниква при използване на основната данъчна ставка, както следва:

	2013	2012
Печалба преди данъчно облагане	24,021	20,983
Теоретичен данък при данъчна ставка 10 % (2012 г.: 10%)	2,402	2,098
Данъчен ефект от приходи необлагаеми за данъчни цели	(12)	(9)
Данъчен ефект от разходи непризнати за данъчни цели	44	53
Данъчен ефект отнасящ се до загуби от предходни години	(92)	(71)
Разходи за данъци	2,342	2,071
Отсрочен данък от предходната година	103	(43)
Данък за плащане	2,445	2,028

Ефективната данъчна ставка за 2013 г. е: 9.7% (2012 г.: 9.9%).

Данъчните власти могат по всяко време да инспектират счетоводните книги и записвания, които се отнасят до 5 години преди отчетната данъчна година и могат да доначислят данък и да наложат глоби. На ръководството на Групата не са известни никакви обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на задължение в това отношение.

15 Парични средства и наличности по сметки в БНБ	2013	2012
Парични средства в брой	40,653	37,297
Наличности по сметки в БНБ (вкл. МЗР)	114,837	150,767
Общо парични средства и наличности по сметки в БНБ	155,490	188,064

Към 31 декември 2013 г. минималните задължителни резерви (МЗР) представляват 10% от привлечените средства от резиденти и 5% от привлечените средства от нерезиденти, с изключение на депозитите от местни банки, капиталовите хибридни инструменти и подчинения срочен дълг. БНБ не е променяла методологията на изчисляване на минималните задължителни резерви през 2013 г. В таблицата по долу са включени сумите, които се вземат предвид като парични средства за целите на паричния поток:

	2013	2012
Парични средства в брой	40,653	37,297
Наличности по сметки в БНБ (без МЗР)	37,290	73,061
Вземания от други банки	89,224	40,426
Общо парични средства и парични еквиваленти за целите на паричния поток	167,167	150,784

16 Вземания от банки	2013	2012
Вземания от местни банки	17,985	17,010
Вземания от чуждестранни банки	-	68
Разплащателни сметки в чуждестранни банки	71,239	23,348
Общо вземания от банки	89,224	40,426

17 Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

През 2013 г. ПроКредит Банк продаде своя портфейл от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Постъпилите средства бяха инвестирани във финансови активи на разположение за продажба.

18 Финансови активи на разположение за продажба	2013	2012
Български държавни ценни книжа	28,332	-
Акции	898	872
Общо финансови активи на разположение за продажба	29,230	872

Българските държавни ценни книжа включват текущо начислена лихва в размер на 479 хил. лева. Аксиите включват участия в местни и чуждестранни финансови посредници.

19 Кредити и вземания от клиенти	2013	2012
Общо кредити и вземания от клиенти	1,056,426	1,056,405
Обезценка	(36,929)	(43,370)
Общо нетни кредити и вземания от клиенти	1,019,497	1,013,035

Предоставените кредити и вземания от клиенти включват текущо начислена лихва в размер на 9,169 хил. лева (2012 г.: 10,705 хил. лева).

19 Кредити и вземания от клиенти (продължение)

Изменението на обезценката е, както следва:

Салдо към 1 януари 2012 г.	49,089
----------------------------	--------

Увеличение на обезценката	17,908
---------------------------	--------

Отписани кредити	(23,627)
------------------	----------

Салдо към 31 декември 2012 г.	43,370
-------------------------------	--------

Увеличение на обезценката	9,739
---------------------------	-------

Отписани кредити	(16,180)
------------------	----------

Салдо към 31 декември 2013 г.	36,929
-------------------------------	--------

Разходите за обезценка на кредити са формирани, както следва:	2013	2012
---	------	------

Увеличение на обезценката	9,739	17,908
---------------------------	-------	--------

Изплатени вземания, отписани през минали периоди	(4,746)	(4,521)
--	---------	---------

Разходи за обезценка, признати в отчета за доходите	4,993	13,387
---	-------	--------

Концентрацията на портфейла по икономически отрасли е, както следва:

	2013	%	2012	%
Търговия	288,176	27%	311,183	30%
Земеделие	269,763	25%	243,333	23%
Производство	146,716	14%	142,082	14%
Услуги	91,659	9%	96,835	9%
Строителство	58,554	6%	57,366	5%
Хотели и ресторанти	55,158	5%	56,630	5%
Транспорт	54,665	5%	52,810	5%
Домакинства	91,735	9%	96,166	9%

Общо кредити и вземания от клиенти	1,056,426	100%	1,056,405	100%
------------------------------------	-----------	------	-----------	------

Кредитите на домакинства включват жилищни кредити в размер на 77,587 хил. лева (2012 г.: 78,819 хил. лева).

Предоставените кредити и вземания от клиенти включват:

	2013	2012
--	------	------

Брутна инвестиция във вземания по финансов лизинг:

- до 1 година	12,095	9,880
---------------	--------	-------

- между 1 и 5 години	16,257	13,732
----------------------	--------	--------

- над 5 години	907	2,229
----------------	-----	-------

Общо брутна инвестиция във финансов лизинг	29,259	25,841
--	--------	--------

Нереализиран финансов приход от финансов лизинг	(3,193)	(3,670)
---	---------	---------

Инвестиция във финансов лизинг	26,066	22,171
--------------------------------	--------	--------

Анализът на десетте най-големи кредитни експозиции от клиенти в сравнение с общия кредитен портфейл е, както следва:

	2013	2012
Десетте най-големи кредитни експозиции	33,325	33,656
Процент от общия кредитен портфейл	3%	3%

20 Дълготрайни активи

	Земя и сгради	Обза- веждане	Оборуд- ване	Подобрения на наети сгради	Немате- риални активи	Общо
Отчетна стойност						
Стойност към 1 януари 2012 г.	32,766	1,829	30,356	9,068	6,860	80,879
Придобити	32	268	2,530	887	1,286	5,003
Отписани	-	(186)	(1,077)	(925)	(330)	(2,518)
Стойност към 31 декември 2012 г.	32,798	1,911	31,809	9,030	7,816	83,364
Натрупана амортизация						
Стойност към 1 януари 2012 г.	1,332	941	19,726	3,627	2,956	28,582
Разходи за амортизация	805	130	2,889	752	976	5,552
Натрупана амортизация по отписани активи	(7)	(91)	(982)	(396)	-	(1,476)
Стойност към 31 декември 2012 г.	2,130	980	21,633	3,983	3,932	32,658
Балансова стойност						
Стойност към 1 януари 2012 г.	31,434	888	10,630	5,441	3,904	52,297
Стойност към 31 декември 2012 г.	30,668	931	10,176	5,047	3,884	50,706
Отчетна стойност						
Стойност към 1 януари 2013 г.	32,798	1,911	31,809	9,030	7,816	83,364
Придобити	912	623	2,109	874	1,098	5,616
Отписани	(58)	(461)	(1,884)	(2,258)	(153)	(4,814)
Стойност към 31 декември 2013 г.	33,652	2,073	32,034	7,646	8,761	84,166
Натрупана амортизация						
Стойност към 1 януари 2013 г.	2,130	980	21,633	3,983	3,932	32,658
Разходи за амортизация	808	167	2,881	638	1,043	5,537
Натрупана амортизация по отписани активи	-	(342)	(1,536)	(1,067)	-	(2,945)
Стойност към 31 декември 2013 г.	2,938	805	22,978	3,554	4,975	35,250
Балансова стойност						
Стойност към 1 януари 2013 г.	30,668	931	10,176	5,047	3,884	50,706
Стойност към 31 декември 2013 г.	30,714	1,268	9,056	4,092	3,786	48,916

21 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни начисления в отчета за доходите и свързаните с тях отсрочени данъчни активи и пасиви включват следните временни разлики:

	2013	2012
Отсрочени данъчни активи		
Иззети активи	172	56
Неизползван отпуск от служители за предходен период	57	60
Други временни разлики	228	3
Общо отсрочени данъчни активи	457	119
Отсрочени данъчни пасиви		
Дълготрайни активи	688	594
Финансови активи на разположение за продажба	46	46
Други временни разлики	35	-
Общо отсрочени данъчни пасиви	769	640

22 Други активи

	2013	2012
Иззети активи	25,239	16,909
Търговски вземания	2,734	5,835
Авансови плащания и разходи за бъдещи периоди	1,488	2,510
Инвестиционни имоти	323	948
Други данъчни вземания	189	630
Вземания по трансфер на кредити	-	2,209
Общо други активи	29,973	29,041

Иззетите активи, които са показани в таблицата по-горе, се отчитат по по-ниската от балансовата стойност на отписаните кредити или справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Равнение на балансовата стойност на иззетите активи е, както следва:

	2013	2012
Стойност към 1 януари	16,909	10,934
Рекласификация към инвестиционни имоти	-	(948)
Придобиване	14,215	8,968
Отписване (продажба)	(4,548)	(1,545)
Изменение в справедливата стойност	(1,337)	(500)
Стойност към 31 декември	25,239	16,909

Групата отдава под наем сгради като инвестиционни имоти. Разходите за амортизацията им през 2013 г. е в размер на 22 хил. лева (2012 г.: 14 хил. лева). Групата реализира 17 хил. лева приходи от наем от инвестиционните имоти през 2013 г. (2012 г.: 17 хил. лева). Справедливата стойност на инвестиционните имоти, държани от Групата, към края на 2013 г. е в размер на 323 хил. лева. Равнение на балансовата стойност на инвестиционните имоти е, както следва:

	2013	2012
Стойност към 1 януари	948	-
Рекласификация от иззети активи	-	948
Обезценка	(108)	-
Отписване (продажба)	(517)	-
Стойност към 31 декември	323	948

23 Привлечени средства от банки	2013	2012
Разплащателни сметки	4,891	3,202
Получени заеми	64,638	38,538
Общо привлечени средства от банки	69,529	41,740

Привлечените средства от банки включват начислена лихва в размер на 447 хил. лева (2012 г.: 274 хил. лева).

24 Привлечени средства от клиенти	2013	2012
Физически лица		
- Депозити на виждане	104,606	99,038
- Срочни депозити	335,351	341,162
- Спестовни влогове	97,034	82,257
Общо физически лица	536,991	522,457
Бизнес клиенти		
- Депозити на виждане	258,403	222,541
- Срочни депозити	89,791	149,421
- Спестовни влогове	2,849	2,401
Общо бизнес клиенти	351,043	374,363
Преводи в процес на изпълнение	8,417	10,394
Общо привлечени средства от клиенти	896,451	907,214

Задълженията към клиенти включват начислени лихви в размер на 9,977 хил. лева (2012 г.: 11,007 хил. лева).

25 Привлечени средства от институции

Институция	Крайна година на падеж	2013	2012
Кредитанщалт фюр Вийдерауфбау (KfW)	2018	54,583	65,560
Европейска инвестиционна банка (EIB)	2019	39,195	38,905
Европейски инвестиционен фонд (EIF)	2025	29,368	-
Европейски фонд за Югоизточна Европа (EFSE)	2016	18,386	25,735
Европейска банка за възстановяване и развитие (EBRD)	2019	17,307	19,454
Държавен Фонд Земеделие	2018	11,071	10,648
Общо привлечени средства от институции		169,910	160,302

Споразумението за заем с Европейския инвестиционен фонд е в рамките на програма ДЖЕРЕМИ, която е насочена към съфинансиране на малки и средни предприятия. Общата договорена сума по заема е в размер на 50,000 евро (еквивалент в лева: 97,792 хил. лева).

Групата няма просрочия по лихви, главници или други нарушения по отношение на привлечените средства от институции през 2012 г. и 2013 г.

26 Подчинен срочен дълг

Групата е получила подчинен срочен дълг от СНС Институционален Микрофинансиращ Фонд. Главницата на подчинения срочен дълг (7,823 хил. лева) се включва в капитала от втори ред за целите на изчисляване на капиталовата адекватност. Условието по подчинения срочен дълг са, както следва:

Институция	Вид на задължението	Година на падеж	2013	2012
SNS Institutional Microfinance Fund	Заем с фиксиран падеж и годишно лихвено плащане	2017	8,128	8,118
Общо подчинен срочен дълг			8,128	8,118

Групата няма просрочия по лихви, главници или други нарушения по отношение на привлечените средства под формата на подчинен срочен дълг през 2012 г. и 2013 г.

27 Капиталови (хибридни) инструменти

Групата е получила капиталови (хибридни) инструменти от ПроКредит Холдинг. Главницата на тези инструменти (48,896 хил. лева) се включва в капитала от втори ред за целите на изчисляване на капиталовата адекватност. През 2013 г. бяха изплатени капиталови (хибридни) инструменти в размер на 12,713 хил. лева. Сумата бе реинвестирана от ПроКредит Холдинг под формата на акционерен капитал (капитал от първи ред).

Институция	Вид на задължението	2013	2012
ПроКредит Холдинг	Капиталови (хибридни) инструменти без фиксиран падеж и годишно лихвено плащане	50,467	64,747
Общо капиталови (хибридни) инструменти		50,467	64,747

Групата няма просрочия по лихви, главници или други нарушения по отношение на привлечените средства под формата на капиталови (хибридни) инструменти през 2012 г. и 2013 г.

28 Други пасиви	2013	2012
Приходи за бъдещи периоди	1,486	264
Кредитори	1,344	2,470
Други данъчни задължения	921	366
Провизии за неизползвани отпуски	250	267
Провизии за пенсии	128	166
Други дължими суми	2,045	1,524
Общо други пасиви	6,174	5,057

Задължения за дефинирани доходи при пенсиониране

Очакваната сума на задължението към всяка една отчетна дата, както и признатите разходи по отношение на доходите при пенсиониране, се базират на актюерски доклад (по-долу е представена информация за актюерските допускания).

28 Други пасиви (продължение)

При плана за дефинирани доходи (задължение за изплащане на доходи при пенсиониране) не е налице инвестиране в специално определени активи.

Изменение на настоящата стойност на задълженията за дефинирани доходи

	2013	2012
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	166	159
Изплатени доходи	(11)	-
Текущи разходи	18	21
Лихвени разходи	5	8
Актюерска (печалба) загуба от промяна във финансовите и демографски допускания	(50)	(22)
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	128	166

Актюерски допускания

Основните актюерски допускания към отчетната дата са, както следва (представени като средно-претеглени величини):

	2013	2012
Дисконтов фактор към 31 декември	3%	5%
Норма на увеличение на възнагражденията	5%	5%
Лихвен процент	5%	5%

29 Акционерен капитал и премиен резерв

2013

2012

Акционер	Акционерен капитал и премиен резерв	%	Акционерен капитал и премиен резерв	%
ПроКредит Холдинг	129,351	100%	116,638	100%
Общо акционерен капитал и премиен резерв	129,351	100%	116,638	100%

Към 31 декември 2013 г. акционерният капитал на Банката се състои от 125,855 хил. акции с номинална стойност от 1 лев всяка (2012 г: 113,142 хил.). Всички акции дават равно право на глас и са изцяло платени. Банката емитира 12,713 хил. нови акции през 2013 г., всяка от които с номинална стойност от 1 лев всяка, за да подкрепи допълнително позицията си по отношение на капитала от първи ред. ПроКредит Холдинг е едноличен собственик на капитала на Банката.

30 Неразпределена печалба и резерви

2013

2012

Законови резерви	3,953	3,948
Други резерви	6,579	6,534
Преоценъчни резерви	(231)	16
Неразпределена печалба	9,956	10,627
Нетна печалба за годината, преизчислена за 2012 г.	21,679	18,892
Общо неразпределена печалба и резерви	41,936	40,017

30 Неразпределена печалба и резерви (продължение)

Естество и предназначение на резервите

Законови и други резерви - те са разпределени от нетната печалба на Групата в съответствие с Търговския закон, член 246. Позицията „Други резерви“ също така включва и сумите акумулирани в резултат на преоценка на доходи след напускане. Средствата по тези резерви може да се използват само за покриване на текуща загуба или загуба от минали години или за плащания към служители съгласно планове с дефинирани доходи.

Преоценъчни резерви – включват акумулираните преоценки по справедлива стойност на финансови активи на разположение за продажба.

Неразпределена печалба - включва натрупаната печалба на Групата от предходни години. Групата изплати през 2013 г. дивидент в размер на 19,558 хил.

31 Условни задължения и ангажименти

Задбалансови задължения

Таблицата, представена по-долу показва договорения размер на задбалансовите финансови инструменти на Групата, представляващи кредитни ангажименти:

	2013	2012
Ангажименти по предоставени кредити	143,690	117,955
Банкови гаранции и акредитиви	30,112	30,311
Общо условни задължения и ангажименти	173,802	148,266

Задължения по оперативен лизинг

Групата е наемател на офис помещения. Наемните договори обикновено се сключват за срок от 10 години. Наемните договори се прекратяват с предварително уведомление в рамките на 6 месеца. Като наемател на офис помещения, Групата се е ангажирала да извърши следните минимални наемни плащания:

	2013	2012
До 1 година	1,184	2,410

Заложени активи

	Активи		Свързани пасиви	
	2013	2012	2013	2012
Кредити и вземания от клиенти	25,744	23,607	30,183	26,771

Заложенияте активи представляват кредити и вземания на клиенти, заложени в съответствие с условията на договори за заем, подписани между ПроКредит Банк и Българска банка за развитие ЕАД по програми за финансиране на земеделски производители и малки и средни предприятия.

32 Сделки със свързани лица

ПроКредит Холдинг е едноличен акционер в ПроКредит Банк и притежава 100% от акционерния капитал на Групата. ПроКредит Холдинг е компанията-майка на Групата и упражнява контрол върху нейната дейност. ПроКредит Банк е сключила споразумение за стенд-бай кредитна линия с ПроКредит Холдинг (насочена към управление на ликвидността на Групата), по която няма усвоени суми към края на 2013 г. Групата също така е получила капиталови (хибридни) инструменти (прил. 27) от ПроКредит Холдинг. Групата е усвоила кредити от ПроКредит Банк (Германия) съгласно споразумение за кредитна линия (прил. 23). ПроКредит Банк (Германия) е изцяло притежавано дъщерно дружество на ПроКредит Холдинг.

32 Сделки със свързани лица (продължение)

Към края на 2012 г. остатъчният размер на кредитите, които Банката продаде по сделка за секюритизация с ПроКредит Къмпани ЕАД, бе 90,012 хил. лева. Банката отписа балансово тези кредити. ПроКредит Къмпани ЕАД е изцяло притежавано дъщерно дружество на ПроКредит Къмпани Б.В., което се контролира от ПроКредит Холдинг. Банката не консолидира ПроКредит Къмпани ЕАД, тъй като контролът над дружеството се упражнява от ПроКредит Холдинг. Секюритизационната сделка бе прекратена през юли 2013 г., като оставащият кредитен портфейл към датата на прекратяване бе придобит по справедлива стойност (66,828 хил. лева) от Банката. Банката получи комисиони за обслужване на секюритизирани кредити в размер на 1,270 хил. лева (прил. 8) за периода преди прекратяване на сделката. От представените в прил. 6 приходи от лихви, 100 хил. лева са резултат от лихвен суап между Банката и ПроКредит Къмпани ЕАД.

Сделките със свързани лица са извършени при обичайни търговски условия и пазарни цени. Обемът на сделките със свързани лица към края на отчетния период и съответните приходи и разходи за отчетния период са, както следва:

Сделки с акционери	2013	2012
Кредити и вземания в началото на периода	-	14,498
Нетно изменение през годината	-	(14,498)
Кредити и вземания в края на периода	-	-
Приходи от лихви	-	7
Други приходи	56	-
Задължения в началото на периода	64,746	73,438
Нетно изменение през годината	(14,279)	(8,692)
Задължения в края на периода	50,467	64,746
Разходи за лихви	4,390	5,106
Други разходи	2,420	2,338
Транзакции с други дружества от групата на ПроКредит Холдинг	2013	2012
Кредити и вземания в началото на периода	14,403	982
Нетно изменение през годината	43,854	13,420
Кредити и вземания в края на периода	58,257	14,403
Приходи от лихви	127	88
Задължения в началото на периода	14,963	3,272
Нетно изменение през годината	23,964	11,691
Задължения в края на периода	38,927	14,963
Разходи за лихви	596	90
Други разходи	881	795

През 2013 г. общото възнаграждение на ръководството е било 616 хил. лева (2012 г.: 526 хил. лева).

33 Дъщерни дружества

Към 31 декември 2013 г. Банката има участие в изцяло притежаваното дъщерно лизингово дружество ПроЛийз (България) ЕАД. Към края на отчетния период общият размер на акционерния капитал на дружеството е 2,500 хил. лева. Регистрираният капитал на дружеството се състои от 2,500 акции с номинална стойност от 1,000 лева всяка. Всички акции дават равно право на глас и са изцяло платени. Банката притежава и целия акционерен капитал на ПроКредит Пропъртийз ЕАД, което е съсобственик (заедно с Банката) на сградата на централно управление на Групата. Акционерният капитал на дружеството се състои от 10 акции с номинална стойност от 5,000 лева всяка. Всички акции дават равно право на глас и са изцяло платени.

34 Капиталови ангажименти

Групата не е поемала капиталови ангажименти към 31 декември 2013 г.

35 Събития след датата на финансовия отчет

След датата на финансовия отчет не са настъпвали събития, които налагат допълнителни оповестявания или корекции във финансовите отчети на Групата.

Годишен консолидиран доклад за дейността на ръководството на ПроКредит Банк (България) ЕАД за 2013 година

Описание на дейността

Групата на ПроКредит Банк (България) ЕАД се състои от ПроКредит Банк (България) ЕАД, ПроЛийз (България) ЕАД и ПроКредит Пропъртийз ЕАД (заедно: „Групата“).

ПроКредит Банк (България) ЕАД („ПроКредит Банк“ или „Банката“) е основана на 6 юни 2001 г. в резултат на учредителното събрание, проведено от акционерите, а именно Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“), Международната финансова корпорация („IFC“), ПроКредит Холдинг АГ & Ко. КГаА („ПроКредит Холдинг“), Дойче Инвестиционс-унд Ентвиклунгсгезелшафт ГмбХ („DEG“) и Комерцбанк АГ. Банката е регистрирана като българско акционерно дружество на 28 септември 2001 г. в Софийски градски съд. През 2004 към Банката се присъедини нов акционер - Интернационале Проект Консулт ГмбХ („IPC“). През 2005 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 38.84% от капитала на Банката, като делът му се увеличи до 59.13%. ПроКредит Холдинг придоби акциите на IFC и DEG. Двете финансови институции остават акционери (DEG чрез Кредитанщалт фюр Вийдерауфбау (KfW)) и продължават да имат силно присъствие в ПроКредит Холдинг. През 2007 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 1.45% от капитала на Банката, представляващи акциите на IPC, като делът му се увеличи до 60.58%. IPC остава акционер и продължава да има силно присъствие в ПроКредит Холдинг. През 2008 г., ПроКредит Холдинг придоби допълнително 19.71% от капитала на Банката като закупи акциите на EBRD, като делът му се увеличи на 80.29% от регистрирания капитал на Банката. Вследствие на увеличението на акционерния капитал през 2011 г. в размер на 3,621 хил. лева, делът на ПроКредит Холдинг в капитала на Банката достигна 80.90%. През 2012 г. ПроКредит Холдинг придоби и притежаваните от Комерцбанк 19.10% от капитала на Банката, като по този начин ПроКредит Холдинг стана едноличен собственик на капитала на Банката.

ПроКредит Холдинг е компанията-майка на Групата и упражнява контрол върху нейната дейност.

Групата се управлява чрез Надзорен съвет, състоящ се от петима членове и Управителен съвет, състоящ се от петима членове, избирани за период от три години.

ПроКредит Банк подкрепя развитието и предоставя пълно банково обслужване. Групата предлага отлично обслужване, както на гражданите, така и на фирмите. В своята дейност ПроКредит Банк спазва няколко основни принципа: прозрачността в общуването с клиентите; не се насърчава потребителското кредитиране; предоставят се само услуги, които се базират, както на разбирането за ситуацията на конкретния клиент, така и на задълбочен финансов анализ. Този отговорен подход към банковата дейност позволява изграждането на дългосрочни партньорства с клиентите, които са базирани на взаимно доверие.

В работата си с бизнес клиентите, ПроКредит Банк се фокусира върху много малките, малките и средните предприятия, тъй като Групата е уверена, че те създават работни места и имат жизненоважен принос за икономиките, в които работят. Предлагайки разбираеми и достъпни депозити и други банкови услуги и инвестирайки значителни средства във финансовата образованост, ПроКредит Банк се стреми да изгражда култура на спестяване и отговорност, които спомагат за повече стабилност и сигурност във всяко домакинство.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Описание на дейността (продължение)

Групата обособява своите клиенти в съответствие с техния бизнес потенциал, като групите биват – бизнес клиенти: много малки, малки и средни предприятия, както и физически лица. Бизнес клиентите, които се обслужват от ПроКредит Банк, включват дружества, земеделски производители и самонаети лица, докато фокусът при физическите лица са получателите на регулярен доход (заплати, пенсии и др.), студенти и собственици на бизнес. Групата се стреми да има детайлни познания за своите клиенти от гледна точка на бизнес практика и идеи за развитие, като целта е да може да се приложи индивидуален подход към всеки клиент, както и стратегия за неговото обслужване. Стратегически фокус на ПроКредит Банк са производствени дружества, земеделски производители, финансирането на проекти в областта на енергийната ефективност и опазването на околната среда.

Акционерите на Банката очакват устойчива възвръщаемост на инвестициите в дългосрочен план, като краткосрочното максимизиране на печалбата не е цел. ПроКредит Банк инвестира усилено в обучението и развитието на своите служители, за да създаде открита и ползотворна работна атмосфера и да осигури дружелюбно и компетентно обслужване за клиентите.

Към края на 2013 г. дейността на Групата се осъществява чрез централата ѝ в град София и 52 клона в страната. Клоновата мрежа обхваща цялата територия на Република България и по този начин ПроКредит Банк предлага пълна гама от банкови услуги в цялата страна.

Групата инвестира усилено в обучението на своите служители с цел създаване на приятна и ефективна работна атмосфера, както и осигуряване на качествено и компетентно обслужване за своите клиенти. ПроКредит Банк се стреми да създаде и поддържа дългосрочни отношения със своите клиенти, базиращи се на взаимно доверие и сътрудничество.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2013 година

2013 г. бе изпълнена с предизвикателства за икономическото и политическо развитие на страната. В условията на несигурна бизнес среда ПроКредит Банк насочи своите усилия към подобряване на ефективността в работата си, като едновременно се фокусира върху разширяване на капацитета за предоставяне на качествено и компетентно обслужване, както и към изграждане на дългосрочни отношения със своите клиенти. Групата е изградила адекватна институционална структура под формата на специализирани отдели и тясна комуникация между тях и централно управление и клонова мрежа. Промените в отделни процеси целят повишаване на ефективността и качеството на работа на институцията. В тази връзка през годината бяха реализирани проекти в различни направления – оптимизиране и прецизиране на процеса по привличане на клиенти и одобрение на финансиране; прилагане на политиката „Познавай клиентите си“, чрез която Групата опознава своите клиенти и е в състояние по-добре да оцени техните потребности и да предложи най-адекватното обслужване; разширяване на възможностите на системата за интернет банкиране (ПроБанкинг) (пример: клиентите вече имат възможност да завяват усвояване на траншове по кредитни линии); разширяване на възможностите пред клиентите да извършват самостоятелно банкиране чрез изграждане на 24-часови зони за обслужване и промотиране на машини за извършване на касови операции; изнасяне към специализирани предприятия осъществяването на дейности, които не са свързани с основната дейност на Групата (т. нар. outsourcing).

Освен със своите клиенти, ПроКредит Банк гради дългосрочни взаимоотношения и със своите служители. Това е заложено от самото начало – със сериозен и прозрачен процес на подбор на бъдещите служители. Стремехът е да се привлекат отдадени личности, които разбират и подкрепят начина, по който работи Групата, а не просто да се наемат банкови специалисти. Групата се придържа към валидния за цялата ПроКредит група отговорен подход към персонала, като съблюдава своите етични ценности и не толерира проявите на дискриминация. ПроКредит Банк е уверена, че това гарантира успешно бъдещо сътрудничество със служителите, отворена и стимулираща работна среда. Групата е силно ангажирана с предоставянето на възможности за постоянно обучение и развитие на персонала на всички нива. Заедно с политиката за вътрешно израстване на служителите, тези възможности допринасят за изграждането на силен и мотивиран екип. Служителите на ПроКредит Банк в края на 2013 г. са 818.

През 2013 г. основен канал за присъединяване към екипа на ПроКредит Банк продължи да бъде програма „Млад банкер“. В рамките на програмата участниците придобиват знания и умения, както в дисциплини, свързани с банковото дело, така и в областта на комуникацията и аналитичното мислене. Курсът включва теоретични занятия и практическо обучение в клоновете и обслужващите офиси на ПроКредит Банк. След успешно завършване на шестмесечния курс на обучение, участниците получават предложение за работа в Групата. През 2013 г. общо 44 човека бяха назначени на работа след успешно приключване на програмата.

През 2013 г. ПроКредит Банк затвърди своята ангажираност към развитието на българския бизнес и насърчаването на спестовна култура и практика на изграждане на семейни активи сред домакинствата в страната. Групата продължи активно да предоставя нови кредити и да подкрепя реализацията на различни бизнес проекти на своите клиенти. Новият бизнес под формата на ново-отпуснати кредити през 2013 г. възлиза на 499 млн. лева, като кредитният портфейл (2013 г.: 1,019 млн. лева) запази равнището си от 2012 г. (1,013 млн. лева).

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2013 година (продължение)

В резултат на усилията на Групата, насочени към развитие на спестовна култура сред своите клиенти, през 2013 г. депозитите на клиенти запазиха общото си равнище спрямо края на 2012 г. Отчита се намаление от 1.2% в сравнение с предходната година, като към 31.12.2013 г. общата депозитната база е в размер на 897 млн. лева (2012 г.: 907 млн. лева), като е важно да бъде отбелязан реализираният ръст в размер на 14.5 млн. лева при депозитите на физически лица. Общата сума на активите се увеличи с 2.0% спрямо края на 2012 г. и достигна 1,373 млн. лева (2012 г.: 1,346 млн. лева). Активните клиенти, обслужвани от ПроКредит Банк към края на 2013 г. са 146,000.

Групата запазва лидерската позиция на българския финансов пазар по отношение на обслужването на земеделски производители. Клиентите земеделски производители надхвърлят 7,200, като в определени области на страната пазарният дял на ПроКредит Банк в този бизнес сегмент надхвърля 25%. През 2013 г. на земеделски производители бяха отпуснати кредити на стойност 185 млн. лева, като по този показател Групата е една от водещите кредитни институции. Във връзка с този вид кредитиране ПроКредит Банк е партньор на Българска банка за развитие АД („ББР АД“) като получател на целеви заем за финансиране на земеделски производители. Остатъчната сума на кредитите по тази програма в края на 2013 г. възлиза на 15.6 млн. лева. Усвоените средства по програмата са целево насочени и текущо управлявани. Партньор на Групата по отношение на финансирането на земеделски производители е и Държавен Фонд Земеделие в рамките на Програмата за развитие на селските райони („ПРСР“). Общият размер на предоставените кредити по ПРСР възлиза на 10.3 млн. лева към 31.12.2013 г.

Друг акцент в работата през годината по отношение на бизнес клиентите на Групата, е участието в съвместната инициатива JEREMIE („Съвместни европейски ресурси за микро-, малки и средни предприятия“) на Европейския инвестиционен фонд (EIF) и българското правителство за насърчаване развитието на българските предприемачи в рамките на Оперативна Програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“ на Европейския съюз („ЕС“). По програмата за гаранционна схема, ПроКредит Банк до края на 2013 г. е предоставила над 1,400 кредита в размер на 40 млн. евро, с което на практика е водеща финансова институция в България. През декември 2012 г. Групата подписа споразумение за финансиране при облекчени условия с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) за следващия етап на инициативата JEREMIE. По линия на новото споразумение от януари 2013 г. Групата предоставя бизнес кредити с облекчени условия за обезпечение, както и с двойно по-ниски лихви и такси спрямо текущите нива. От общо договорените с ЕИФ средства по програмата за финансиране чрез споделяне на риска в размер на 50 млн. евро, Групата е усвоила 15 млн. евро до края на 2013, а отпуснатите кредити по програмата към края на 2013 г. са в размер на 30 млн. евро, предоставени на близо 300 малки и средни предприятия. ПроКредит Банк ще продължи съвместната работа с ЕИФ по програмите за финансиране на малки и средни предприятия и през 2014 г.

Важен аспект в дейността на Групата е ангажираността ѝ в дейности, насочени към опазване на околната среда и подобряване на енергийната ефективност. Всички банки принадлежащи към ПроКредит групата задават високи стандарти по отношение на ефекта от техните операции върху околната среда. Банките ПроКредит имат тристранен подход към предизвикателствата, свързани с опазването на околната среда:

Първи стълб: Вътрешна система за управление на околната среда – във вътрешната организация на работа на Групата е въведен подход за по-доброто разбиране и подобряването на устойчивото потребление на енергия и ефекта на Групата върху околната среда.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Развитие и резултати от дейността през 2013 година (продължение)

Втори стълб: Управление на риска за околната среда при кредитиране – внедрена система за опазване на околната среда на базата на постоянна оценка на кредитния портфейл (включително отхвърляне на искания за кредит от предприятия участващи в дейности, които се считат за носещи риск за околната среда).

Трети стълб: Популяризирането на „зелени финанси“ – ПроКредит Банк цели да популяризира икономическото развитие, което е максимално съобразено с устойчивото използване на околната среда. Това на практика означава ангажиране в проекти, които се реализират в следните направления: (1) Подобряване на енергийната ефективност; (2) Производство на енергия от възобновяеми източници; (3) Мерки с благоприятно въздействие върху околната среда. Групата изгражда необходимия административен и експертен капацитет, които да й позволят да бъде още по-активна в подкрепата си за реализацията на подобни проекти на своите клиенти.

Групата разработи специална вътрешна методология, която позволява извършването на анализ и оценка на инвестициите на клиентите в областта на енергийната ефективност и опазването на околната среда. През 2013 г. ПроКредит Банк финансира, както бизнес клиенти, така и физически лица при осъществяване на тези т. нар. „зелени“ проекти. Сумата на кредитите, предоставени на бизнес клиенти в тази област, възлизат на 35.2 млн. лева към 31.12.2013 г., докато тези на физически лица са на стойност: 5.8 млн. лева. Партньори на Групата по отношение на програми, насочени към финансиране на проекти за енергийна ефективност, са: Европейската банка за възстановяване и развитие („EBRD“) и германската банка за развитие Кредитанщалт фюр Вийдерауфбау („KfW“). Основен фокус в бизнес дейността на Групата и през 2014 г. ще бъде финансирането на „зелени“ проекти.

През годината ПроКредит Банк продължи да насърчава своите клиенти да ползват различните възможности за електронно и безкасово обслужване като интернет и телефонно банкиране, използване на банкови карти и различни устройства, които са на разположение в банковите клонове или 24-часовите зони за обслужване. Този подход в работата спестява време на клиентите, като същевременно позволява служителите да се фокусират върху качество на обслужването и консултации с клиентите. Показателно е, че към края на 2013 г. над 85% от плащанията в Групата се извършват през ПроБанкинг.

Независимо от активната кредитна дейност, в резултат на утежнената икономическа среда един от основните приоритети през 2013 г. бе управлението на кредитния риск и поддържането на високо качество на кредитния портфейл. В резултат на ясните процеси в тази област и организиран и структуриран подход на Групата в работата с проблемни кредити нивото на проблемни кредити е значително по-ниско от средното за банковата система. Към 31.12.2013 г. нетните експозиции (след приспадане на провизиите за обезценка) в просрочие над 90 дни възлизат на 2.2% от общия кредитен портфейл, докато аналогичният показател за банковата система е 10.3%. В същото време, основният показател, който Групата наблюдава в процеса на управление на кредитния риск – а именно съотношението на сумата от кредитите в просрочие над 30 дни към общия кредитен портфейл – намаля значително до 3.6% към 31.12.2013 г. (2012 г.: 4.6%), което е най-ниското ниво на показателя след края на 2009 г.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели

Изложените по-долу финансови показатели се базират на годишния финансов отчет, изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети.

Отчет за доходите

Нетен доход от лихви

През финансовата 2013 г. отчетената нетна сума на приходи от лихви възлиза общо в размер на 72,394 хил. лева. (2012 г.: 74,898 хил. лева). Промяната на нетната сума на приходите от лихви спрямо предходната година е намаление в размер на 3.3%.

Приходи от лихви – приходите от лихви в размер на 103,709 хил. лева почти изцяло се формират от приходи от лихви от отпуснати кредити (98.6%), докато приходите от лихви от ценни книжа и пласменти в други банки са съответно 1.2% и 0.2% от общо лихвените приходи. В сравнение с 2012 г. (110,855 хил. лева) общите приходи от лихви намаляват със 6.4%, като основната причина са по-ниските лихвени нива, прилагани към кредитния портфейл в сравнение с 2012 г. Процесът на намаляване на лихвените проценти по кредити ще продължи и през 2014 г.

Разходи за лихви – общите разходи за лихви през 2013 г. възлизат 31,315 хил. лева (2012 г.: 35,957) , като основният разход за лихви (61.1%) е сформирани от лихвите по депозити на клиенти и е в размер на 19,135 хил. лева. Останалите разходи за лихви се дължат на лихвите, начислени по привлечени средства от банки и други финансови институции: 12,180 хил. лева (38.9%). В сравнение с 2012 г. е налице намаление от 12.9% в общите разходи за лихви. Това е в резултат на по-ниската цента на финансиране на Групата през 2013 г. в сравнение с 2012 г., както по отношение на депозитите от клиенти, така и по отношение на финансирането от финансови институции. Процесът на намаляване на разходите по привлечените средства ще продължи и през 2014 г.

Нетен доход от комисиони

Отчетеният нетен размер на приходи от комисиони възлиза общо в размер на 19,188 хил. лева (2012 г.: 21,266 хил. лева), като е налице намаление в размер на 9.8%.

Приходи от комисиони – общият размер на приходите от комисиони възлиза на 21,085 хил. лева и в сравнение с 2012 г. (22,546 хил. лева) има намаление от 6.5%. Причините за намалението са свързани с намаления брой платежни операции, поради прилагането на единно платежно нареждане за плащания към държавния бюджет през 2013 г.; прекратяване на секюритизационната сделка, по която ПроКредит Банк получаваше приходи от обслужване на секюритизирани кредити; намаляване на броя на обслужваните от Групата сметки на клиенти.

Разходи за комисиони – общият размер на разходите за комисиони възлиза на 1,897 хил. лева. В сравнение с 2012 г. (1,280 хил. лева) общият размер на платените такси нараства с 48.2%. Увеличението е свързано с платените от Групата такси във връзка с прекратяването на секюритизационната сделка, по която бе страна.

Нетен доход от търговски операции

Общият размер на нетния доход от търговски операции през 2013 г. възлиза на 4,268 хил. лева (2012 г.: 4,458 хил. лева) като е налице намаление от 4.2% спрямо предходния отчетен период, което е свързано с по-малкото търсене на подобни сделки от клиентите. Сумата на нетния доход от търговски операции включва приходи от валутни операции и валутни преоценки.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Нетен доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност

Нетният доход от финансови активи, отчитани по справедлива стойност включва отрицателен ефект от промяната в справедливата стойност на инструментите в размер на (432) хил. лева.

Други приходи/ разходи от дейността

Най-голямата приходна сума като относителен дял в тази позиция представляват нетните приходи, свързани с продажбата, отдаването под наем и управлението на дълготрайни активи. Включват се и разходи за обезценка на придобити активи, които са били обезпечения по проблемни кредитни вземания – тяхната сума е (1,337) хил. лева през 2013, като е налице значително увеличение (167%) в сравнение с 2012 г. в резултат на намаляване на пазарните стойности на тези активи.

Разходи по Отчета за доходите

Разходи за обезценка на финансови активи – през 2013 г. Групата е начислила разходи за обезценка на кредити в размер на 4,993 хил. лева, което представлява намаление от 62.7% спрямо 2012 г. (13,387 хил. лева). По-малкото разходи за обезценка на кредити през 2013 г. съответстват на подобряващото се качество на кредитния портфейл през 2013 г. в сравнение с предходната година. Направен анализ на поведението на портфейлите формирани през всяка от годините за периода 2009-2013 показва, непрекъснато намаляване на случаите, които показват признаци на влошаване.

Разходи за дейността – общата сума на разходите за дейността на Групата за 2013 г. възлизат на 66,531 хил. лева, което означава запазване на равнището от 2012 г. (66,837 хил. лева). През годината висок приоритет бе поставен по отношение на оптимизация на различни процеси, както и на локациите, чрез които Групата упражнява своята дейност. Все по-разширено приложение намират различните канали за високотехнологично банкиране. Това позволява сумата на разходите да се поддържа на стабилно равнище, като същевременно се подобрява ефективността в дейността на Групата.

Разпределението на разходите по направления по Отчета за доходите за 2013 г. е, както следва:

- разходи за персонала: 27,252 хил. лева (2012 г.: 29,797 хил. лева);
- плащания към Фонда за гарантиране на влоговете: 4,168 хил. лева (2012: 3,670 хил. лева);
- разходи за амортизации на активи: 5,558 хил. лева (2012 г.: 5,566 хил. лева)
- други разходи за дейността: 29,553 хил. лева (2012 г.: 27,804 хил. лева).

Финансов резултат

Финансовият резултат на Групата преди данъчно облагане е в размер на 24,021 хил. лева (2012 г.: 20,963 хил.лв.), а след облагане нетната печалба е в размер на 21,679 хил. лева (2012 г.: 18,892 хил. лева). Групата отчита увеличение на печалбата с 14.8%, като възвращаемостта на собствения капитал за 2013 г. е 13.2% (2012 г.: 12.8%), като по този показател ПроКредит Банк е сред лидерите в банковата система през 2013 г. и 2012 г.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Отчет за финансово състояние

АКТИВИ

Към 31.12.2013 г. активите на Групата по балансова стойност възлизат на 1,372,787 хил. лева (2012 г.: 1,345,677 хил. лева), като е налице минимален ръст от 2.0% спрямо предходната година.

Парични средства и наличности по сметки в БНБ

Парични средства и наличности по сметки в БНБ към 31.12.2013 г. възлизат на 155,490 хил. лева (2012 г.: 188,064 хил. лева). Изменението спрямо предходната година е намаление от 17.3%, което се свързва с преобразуване на ликвидните активи на Групата – по-малка стойност на пласментите в БНБ за сметка на увеличение на вземанията от други банки и по-голям портфейл от държавни ценни книжа.

Вземания от други банки

Вземанията от други банки към 31.12.2013 г. възлизат на 89,224 хил. лева (2012 г.: 40,426 хил. лева), като спрямо предходната година е налице ръст от 121%. Увеличават се наличностите по разплащателни сметки на Групата, като това е свързано с промяна на състава на ликвидните активи.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

През 2013 г. Групата продаде портфейла си от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Размерът му към 31.12.2012 бе 23,414 хил. лева. Получените средства бяха инвестирани в държавни ценни книжа, които Групата класифицира като финансови активи на разположение за продажба.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба към 31.12.2013 г. са в размер на 29,230 хил. лева (31.12.2012 г.: 872 хил. лева). Включват се две основни групи от активи: (1) инвестиции в държавни ценни книжа, които се третират като ликвиден буфер (28,332 хил. лева) и (2) притежавани акции в дружества, които изпълняват дейности по финансово посредничество (898 хил. лева).

Към края на 2013 г. общата сума на ликвидните активи на Групата (парични средства и наличности по сметки в БНБ, вземания от други банки и инвестиции в държавни ценни книжа) възлиза на 273,046 хил. лева (2012 г.: 251,904 хил. лева), което съответства на увеличение от 8.4%. Това съответства на високо ниво на съотношението между сумата на ликвидните активи и депозитите на клиенти, което към 31.12.2013 г. е 30.5% (31.12.2012 г.: 27.8%). Високите нива на ликвидност към края на 2013 г. се свързват с ниското ниво на търсене на кредити от предприятия и домакинства и запазване на равнището на кредитния портфейл.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

Кредити на клиенти

Предоставените кредити на клиенти заемат основен дял в активите на Групата и към 31.12.2013 г. балансовата стойност на тези активи възлиза на 1,019,497 хил. лева, като продължават да имат основен дял в активите в размер на 74.3% (2012 г.: 75.3%). Спрямо 2012 г. (1,013,035 хил. лева) сумата на кредитния портфейл запазва своето ниво, което е свързано с ниското равнище на търсене на кредити от страна на бизнеса през годината, както и със сравнително високия дял на ново-отпускани кредити за оборотни средства (над 45% от размера на отпусканията през 2013 г.).

Предоставените кредити на много малки, малки и средни предприятия (включително земеделски производители) продължават да са основна част от кредитния портфейл на Групата и към 31.12.2013 г. тяхната брутна сума възлиза на 943,163 хил. лева или 89.3% от общия брутен размер на предоставените кредити. Кредитите, предоставени на физически лица (включително бизнес), представляват 10.7% от brutния кредитен портфейл или 113,263 хил. лева към края на 2013 г.

През 2013 г. Групата продължи да бъде една от кредитните институции, които заемат водещо място по отношение финансирането на земеделски производители. Кредитният портфейл в този сегмент се увеличи с 10.9% през 2013 г. в сравнение с предходния отчетен период, като към 31.12.2013 г. стойността на кредити на земеделски производители е 269,763 хил. лева или 25% от общия брутен кредитен портфейл.

Кредитният портфейл от предоставените кредити, насочени към подобряване на енергийната ефективност и реализиране на мерки за опазване на околната среда, реализира солиден ръст през 2013 г., като достигна 40,985 хил. лева или нарастване от 35.2% спрямо края на 2012 г. (30,316 хил. лева). Резултатът показва, че реализирането на подобни проекти има много висок приоритет в бизнес стратегията на Групата.

Дълготрайни активи

Балансовата стойност на дълготрайните активи към 31.12.2013 г. възлиза на 48,916 хил. лева, като спрямо предходната година (50,706 хил. лева) се отчита намаление с 3.5%.

Други активи

Другите активи на Групата към 31.12.2013 г. възлизат на 29,973 хил. лева (2012 г.: 29,041 хил. лева), като изменението е ръст от 3.2%. Основен дял в тази позиция заемат активите, придобити в резултат на неизпълнение на договори за кредити – тяхната сума е 25,562 хил. лева (включително отчитаните като инвестиционни имоти) или 85.3% от общата сума на други активи. Увеличението на активите, придобити в резултат на неизпълнение, е в резултат на реализирани действия по отношение на проблемни кредитни експозиции.

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови показатели (продължение)

ПАСИВИ

Привлечени средства от банки и институции

Към 31.12.2013 г. общият размер на привлечените средства от банки и институции възлиза на 298,034 хил. лева, като в тази сума са включени 169,910 хил. лева привлечени средства от институции и 58,595 хил. лева подчинени пасиви. В сравнение с 2012 г. (274,907 хил. лева) общият размер на финансирането от тези контрагенти нараства със 8.4%, като увеличението е свързано основно с усвояването на целево финансиране по програма JEREMIE.

Привлечени средства от клиенти

Към 31.12.2013 г. привлечените средства от клиенти на Групата възлизат на 896,451 хил. лева (2012 г.: 907,214 хил. лева). Спрямо предходната година привлечените средства от клиенти запазват своето равнище, като е налице минимално намаление с (1.2%). В структурно отношение се увеличава относителният дял на депозитите на виждане и спестовните влогове в общата сума на привлечените средства, като в края на 2013 г. достига 52.6% (2012 г.: 45.3%). Изменението е свързано с привличането на бизнес клиенти, както и с възможностите за активно управление и използване на средствата, които са налични по разплащателни сметки и спестовни влогове.

Собствен капитал

Собственият капитал на Групата включва акционерен капитал и премиен резерв в размер на 129,351 хил. лева и неразпределена печалба и резерви в размер на 41,936 хил. лева. През 2013 г. Групата изплати дивиденди от реализираната печалба за 2011 г. и 2012 г. в размер на 19,558 хил. лева. Акционерният капитал на ПроКредит Банк бе увеличен с 12,713 хил. лева през 2013 г. в резултат на парична вноска от страна на ПроКредит Холдинг.

Структура на акционерния капитал

Акционерният капитал в размер на 125,855 хил. лева е разпределен в 125,855 хиляди акции с номинална стойност 1 лев всяка. Всяка акция дава едно право на глас на притежателя си. Сумата на акционерния капитал на Банката е, както следва:

Акционер	2013		2012	
	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)	Брой акции (хил. бр.)	Дял (%)
ПроКредит Холдинг	125,855	100.0%	113,142	100.0%
Общо акции	125,855	100.0%	113,142	100.0%

Важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет

След датата на финансовия отчет не са настъпвали събития, които да окажат влияние върху финансовото състояние на Групата.

Структура на Групата

Към 31 декември 2013 г. Групата оперира с 52 клона на територията на страната. Централният офис на Групата и нейната администрация се помещава на адрес: гр. София, бул. „Тодор Александров“ N 26. Персоналът на Групата към 31 декември 2013 г. се състои от 818 служители (не се включват служители по майчинство или заети в спомагателни дейности).

Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Финансови инструменти и управление на финансовия риск

Използваните от Групата финансови инструменти, политиката по тяхното оценяване и представяне, както и експозицията на Групата по отношение на кредитен, пазарен и ликвиден риск са описани в годишния финансов отчет.

Предвиждано развитие на ПроКредит Банк (България) ЕАД и цели през 2014 година

През 2014 г. се очаква да започне постепенно възстановяване на българската икономика, но от друга страна пред този процес продължават да стоят различни предизвикателства, както и липса на катализатори за осезаем икономически ръст. Независимо от демонстрираната фискална стабилност, икономиката на страната се очаква да продължи да изпитва трудности, като потенциалното намаление на износа, продължаващото високо ниво на безработица и ниското потребление, както и ниското равнище на преките чуждестранни инвестиции могат да влияят негативно върху ръста на brutния вътрешен продукт (БВП) и икономическото възстановяване на страната. Текущото възстановяване на българската икономика зависи и от развитието на външните партньори от ЕС, както и на оптималното оползотворяване на структурните фондове от ЕС.

От своя страна българският банков сектор придоби значителен опит от работата си в условията на икономически застой. Продължителността на този период поставя на дневен ред въпроси, свързани с ефективността, липсата на търсене и управлението на проблемни вземания. Независимо от предизвикателствата, банките започват 2014 г. с високи равнища на ликвидност и капитализация, което гарантира стабилност за клиентите им, като насоката на дейността им ще бъде към управление на съществуващия кредитен портфейл, както и привличане на клиенти с нисък кредитен риск.

В унисон с пазарната ситуация, ПроКредит Банк ще продължи да залага на разумен подход в кредитирането към малките и средни предприятия, като целта е да се заздравят тяхната стабилност, подобри тяхната ефективност и ускори развитието и растежа им. Групата ще поддържа дългосрочните отношения с настоящите си клиенти, като разширява и задълбочава бизнес отношенията си с тях. Активното привличане на нови клиенти също ще продължи да бъде основен фокус в бизнес стратегията на ПроКредит Банк. Едновременно с това през 2014 г. Групата ще продължи да полага усилия за запазване и подобряване качеството на кредитния портфейл. Групата ще остане печеливша институция в резултат от висока ефективност и разширяващи се бизнес отношения със своите клиенти.

Стратегията за развитие на Групата за 2014 г. е в съответствие с нейната бизнес философия: ПроКредит Банк вярва, че откритата и активна комуникация с клиентите, отговорният подход във всекидневното банкиране, както и много доброто качество на предоставяните услуги, я позиционират като една от банките, представляващи първи избор за клиента. Заедно с това ПроКредит Банк цели да се превърне в надежден и основен партньор на фирми и граждани при осъществяване на проекти в областта на „зелените финанси“ чрез прилагането на завършена методология и експертен потенциал за екологично финансиране като част от комплексния подход на Групата към околната среда.

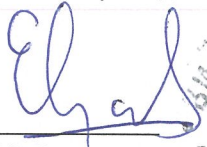
Годишен консолидиран доклад за дейността (продължение)

Отговорности на ръководството

Годишният финансов отчет за 2013 г. е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети и отразява достоверно имущественото и финансово състояние на Групата и финансовите резултати за отчетния период. Годишният финансов отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие, като счетоводната политика на Групата е прилагана последователно и всички преценки и предположения са направени в съответствие с принципа на предпазливост при изготвянето на финансовия отчет за 2013 г.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Годишният консолидиран доклад за дейността е одобрен от Управителния съвет и подписан от негово име от:

Емилия Царева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет
04 април 2014 г.

Румяна Тодорова
Изпълнителен директор и
Член на Управителния съвет

ProCredit Bank

Част от
ПроКредит Груп

www.procreditbank.bg